

ERDÉLYI

3 Lei

Taxa postală plătită
aprobării Dir. Ge.

conform
012/1934.

ROMANIA-POSTA

T. „Otthon” Irod. és Hírlapírók köre
HUNGÁRIA, VII., Erzsébet körút 9-11

BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
IV. évfolyam, 83 (951) szám. * Csütörtök, 1935 április 11.

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Az angol alsóházban nyílt ülésen ismertette a külügyminiszter az Európa-rendezésre vonatkozó német, orosz és lengyel kívánalmakat

Hitler ellenzi a szovjettel való egyezményt, nem ellenzi, de fölöslegesnek tartja a középeurópai egyezményt, elfogadja a kölcsönös légvédelmi egyezményt

Londonból jelentik: Az alsóház keddi ülésén Sir Jonh Simon külügyminiszter részletesen ismertette azokat a német kívánásokat, amelyeket Hitler személyesen közölt vele berlini látogatásakor. Eszerint: a német birodalom vezére 550 ezer főnyi szárazföldi hadsereget s olyan hajórajt kíván, mely tonnatartalom tekintetében az angol hajóraj 35 százalékának felel meg. Légi haderő tekintetében Hitler kijelentette, olyan légi haderőre van szüksége, amely egyenlő erős legyen az angol, francia és olasz légi haderővel. Hitler hozzáfűzte még, hogy ha a szovjet továbbfolytatja nagyméretű fegyverkezését, úgy ezek a számok még módosításra szorulnak.

A továbbiakban közölte Simon, hogy Hitler a berlini megbeszélések alkalmával a keleti egyezmény tekintetében ellenezte a szovjet részvételét a tervezett keleteurópai paktumban. Kifogásolta azt is, hogy az egyezménybe a kölcsönös segélynyújtás elvét belevonják. Középeurópai szerződésnek Hitler semmi célját nem látja. Ami pedig Litvániát illeti, a memeli helyzetre tekintettel a birodalmi kormány nem hajlandó Litvániával támadást kizáró egyezményt kötni.

A szovjet a keleti egyezményt kívánja, Lengyelország fölöslegesnek tartja.

Simon ezután rátért Eden moszkvai, varsói és prágai tárgyalásai ismertetésére. A szovjet — mondotta a külügyminiszter — határozottan a keleti egyezmény megkötésének alapján áll. Lengyelország pedig, mielőtt a keleti egyezmény tekintetében végleg állást foglalna, megkívánja vizsgálni, hogy a tervezett szerződés összeegyeztethető-e azokkal a szerződésekkel, amelyeket Lengyelország már eddig kötött szomszédaival. Ugyanis ezek a szerződések — a lengyel kormány felfogása szerint — elegendő módon garantálják Lengyelország biztonságát.

Az ellenzék vezére, Lansbury kérésére a külügyminiszter felolvasta a berlini tárgyalásairól szóló jelentést, melyet maga készített el

és az Eden moszkvai, varsói, prágai látogatásáról szóló jelentést. Majd visszatérve a középeurópai kérdésre, Simon megismételte, hogy Németország elvileg nem ellenezte a középeurópai egyezményt, de fölöslegesnek mondta.

Nehéznek mondotta a kancellár az osztrák ügyekbe való be nem avatkozás pontos és megfelelő körülírását. Azonban hangoztatta, hogy amennyiben a hatalmak középeurópai paktumot kívánnak kötni, Németország is fontolóra fogja venni az egyezményhez való csatlakozást.

Simon további jelentése szerint Beck lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy Lengyelország a középeurópai paktum iránt hajlandó barátságos magatartást tanúsítani. A lengyel kormány azt hiszi, hogy az egyezmény létrejötté elősegíti a megnyugvást és a bizalom megerősödését Közép-Európában. Benes pedig — a prágai látogatás során — kifejezte azt a reményét, hogy ebben a tekintetben is a stressai értekezlet elő fogja segíteni a további haladást.

Németország hozzájárul a fegyverkezés korlátozásához és ellenőrzéséhez, ha azt minden államra egyenlően alkalmazzák.

Simon külügyminiszter az alsóházban tett közlését azzal végezte, hogy Németország hajlandó résztvenni olyan általános egyezményben, mely a fegyverkezést mindenkiire korlátozza. Ehhez képest Németország hajlandó a fegyverkezés állandó jellegű és automatikus ellenőrzéséhez is hozzájárulni és annak önmagát alávetni. Persze ennek föltétele az, hogy az ellenőrzést valamennyi hatalomra egyenlően alkalmazzák. Hajlandó továbbá Hitler hozzájárulni a légi locarnói egyezményhez, amelyet a február 3-iki londoni nyilatkozat javasolt.

Simon végül kijelentette, hogy ismertette mások nyilatkozatát, de ebből nem kell arra következtetni, mintha Anglia mindezzel egyetértene és egyetlen esetben sem mondott volna ellent.

Az alsóházban megindulnak a kérdések. A miniszterek Stresában semmi kötelezettséget nem vállalnak

Winterton képviselő kérdést intézett az angol és német légi haderő jelenlegi erőviszonya tekintetében a kormányhoz.

Sir Philip Sasson légügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy mindent számbavevé, az angol légi haderő ezidő szerint még bizonyos fölényben van a némettel szemben, de a német légi haderő olyan iramban fejlődik, hogy az angol kormánynak etekintetben határozottan aggodalmi vannak. Figyelik a helyzetet, s szükség esetén módosítják az erre vonatkozó tervet. Közölte még a államtitkár, hogy az angol kormány a jövő költségvetési

évre több, mint ezer elsőosztályú hadirepülőgépet rendel és épít.

A német gyarmatok ügye.

Egy másik képviselő azt kérdezte, igaz-e, hogy Németország vissza akarja gyarmatait, illetőleg azt kívánja, hogy a gyarmatok kezelésére vonatkozó népszövetségi megbízást reá ruházzák.

Erre a kérdésre MacDonald válaszolt. — Nincs okunk feltenni. — mondotta. — hogy a német kormány ilyen tévhitben lenne. (Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalán.)

A második nagyhatalmi találkozó Strézában

Stréza: Olaszország felsővidékén, a „Lago Maggiore” (Nagy-tó) mellett, alpesi tájon, fenyveskoszorúta környezetben elterülő fürdőváros. Még egy korábbi alkalommal, 1932 szeptember 5-étől kezdve több hétig helye volt egy világ-gyülekezletnek, az első strézai konferenciának, melyen tizenöt állam megbízottai vettek részt akkoriban. A három év előtti értekezlet arról tárgyalt akkor, hogy hogyan lehetne középső és keleti Európa gazdasági ügyeit a zavaros helyzetből kiemelni, s különösen hogyan lehetne az egykori osztrák-magyar monarchia gazdasági egységét újabb nagy gazdasági egységgel pótolni.

Akkoriban ennek a strézai értekezletnek nem volt eredménye. Haszna azonban mégis volt, mert a felvonult államok maguk között részletesen szétfejtették a gazdasági zavarok csomóját. Különösen a dunai államok mezőgazdasági érdekközössége vált nyíltan felismerhetővé, s aztán az, hogy további ipari jellegű kiegyenlítések és kölcsönösségek szükségesek a mezőgazdasági érdekközösség szolgálatára. Pártfogó gazdasági háttér kell nekik. E pártfogások tekintetében versengő felekként szóba jöttek: Franciaország, Olaszország, s legfőképpen Németország. A két előbbi állam közt még akkor nem volt meg az a politikai és gazdasági egyezmény, ami az idén januárban öket barátkokká tette. Akkor még ellenfelek voltak a nemzetközi politikában, de halkan már akkor is egyeztek, hogy Németországot közösen ellensúlyozni kell s mintegy elválasztani Közép-Európa és a Dunavölgye felé ható természetes közelségeitől.

Persze a természetes egymásrautaltságoknak ilyen kiküszöbölése sok mesterkedtséget kívánt. Aztán ha a kiküszöbölés sikerül is, akkor is további versengő kérdések megmaradt volna, hogy már most a Németországot kiküszöbölő két győztes fél közül melyik maradjon a pártfogó, a védnök, a vezető hatalom Európa közepén és keletén? Franciaország-e, vagy Olaszország? Vagy ketten hogyan osztozzanak a befolyási zónákon?

A háttérben Anglia csak magába befelé mosolygó megfigyelőként állott. Ő nem vett részt komolyan az első strézai értekezletben. Csak arra figyelte, vajjon a két versengő közül valamelyiknek sikerül-e fölülkerekedni? Ha valamelyik fölülkerült volna, úgy Anglia bizonyára a másik mellé állott volna, hogy a középeurópai hatalmi sferában se egyik, se másik túlsúlyba ne jusson. Anglia mindig gondosan vigyáz arra, hogy Európa szárazföldjén az államok között egyensúly legyen, egyik se vezethessen, hanem folytonosan az egymással szemben való kölcsönös kötöttségek tartsák mérsékeltebbé az európai szárazföld hatalmasságait. Anglia ebben látja az európai béke titkát, s ez magyarázza meg azt is, hogy az európai versengésekben mindig közvetítő, vagy ellensúlyozó kíván lenni.

Az első strézai értekezleten annyi volt a zavaros gazdasági kérdés, hogy senkise merte vállalni a versengő hatalmak közül a kérdések összefogását és nagy befektetésekkel való rendezését. Ezért mosolygott magába befelé akkor Anglia, s ezért hagyta magára az akkori tárgyalásokat. Kitűnt, hogy a középső és keleti euró-

Képes Kécsika

a legnövösabb szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes folyóirat.

Kellemes, szórakoztató olvasmányok, hasznos tudnivalók háziasszonyok részére, kozmetika, divattudósítások stb.

A gazdag szépirodalmi részt a legnevesebb írók szerkesztik.

Megjelenik minden második vasárnap.

Előfizetési ára: negyedévre . . . . . 100 lel.
félévre . . . . . 180 "
egész évre . . . . . 350 "

Előfizetési hely: az ERDÉLYI LAPOK kiadó-hivatala, Oradea, Strada Regele Carol 5.

pai kérdések gazdasági alapon való megoldása nem sikerül az előzetes politikai kérdések rendezése nélkül.

Azóta három év telt el, s a politikai kérdésekben sok érlelődés állott elő. Azóta barát lett Franciaország és Olaszország, s már ködös körvonalakkal megállapodás van közöttük, hogy a dunavölgyi és balkáni területek befolyási zónáján hogyan osztozzanak. Azóta Németország otthagyta a genfi Népszövetséget, megszüntette a jóvátételi fizetéseket, kimondotta a békeszerződés katonai rendelkezéseinek a fétretételét és visszaköveteli szóval is, tettel is a maga államhatalmi egyenjogúságát. Ez azt jelenti, hogy nagyhatalmi egyenjogúságát követeli vissza, s ezzel a középső és keleti Európára ható természetes befolyási zónáját igényli. Az első strézai értekezlet óta tehát elmúlt az az állapot, hogy Németországnak víz alatt tartásuk a fejét.

Viszont az európai nagyhatalmi együttesbe az első strézai értekezlet óta visszatért Oroszország, mely akkor még az európai polgári rend ellenségeként állott keleten. Azóta ő is megtalálta a világforgalom üzleti útján a kölcsönös összeköttetéseket, szóval: a szovjetrendszer is egy óriási kapitalista vállalatává vált, mely Európában is tartani akarja a maga piacait, sőt ujakat akar nyerni. Katonai ereje, nyersanyagban való gazdagsága, militarizált munkaszervezete mind alkalmas arra, hogy Németországot pótolni lehessen vele a Népszövetségben, sőt Németország fejét ismét a víz alá lehessen szorítani a Népszövetségen kívül.

Az új strézai értekezleten ez a megváltozott európai helyzet fog jelentkezni. Tulajdonképpen Németország hatalmi felbirkozásának a letöréséről lesz szó, s éppen azért itt most Anglia nem csönöndes magabamosolygással fog ezúttal a háttérben állani. Hanem közelépen igen cselekvőleg. Nem a Németország szép sze-

méért, hanem azért fog közelépen, nehogy az orosz szovjet felé billentsék az európai egyensúlyt a németellenes olaszok és franciák. Már eleve találgatják mindenütt, vajjon hoz-e döntést az új strézai értekezlet. Angol részről észrevehető annak a nyomatékos hangsúlyozása, hogy nem lesz döntés. Az angol külügyminiszter az alsóház keddi ülésén kijelentette, hogy az alsóház tudta és hozzájárulása nélkül semmi döntésbe nem mennek bele Strézában. Ez a kijelentés tehát már előre jelzi, hogy az új strézai értekezleten nem fognak dönteni.

Világfeszültség fog csütörtöktől kezdve Strézába összecsoportosulni. Arra a kérdésre fog ez a világfeszültség feleletet várni, hogy Európa kiküszöböli-e, elfojtja-e a németeket, s a szovjetet fogja-e helyettük behelyettesíteni? A válasz az lesz, hogy — nem dönthetnek. Egy olyan világrendszer, amilyen Európa, végtére mégse operálhatja ki magából a maga közepét. Tehát éppen ezért nem is tud a világfeszültségű kérdésről dönteni. Hanem az elsöpörni akaró döntés helyett a természetesebb megfontolások és megértések szüksége fog föllépni. Az fogja a helyzetet a természetesebb megoldások felé terelni.

Tehát a nem-döntésben lesz az igazi döntés.

Aromániai vasutak is 50 százalékos kedvezményt nyújtanak a Budapesti Nemzetközi Vásárra

A Budapesti Nemzetközi Vásár délkelet-európai és közkeleti látogatói a vásárigazolvány alapján a következő utazási kedvezményeket kapják: *Törökországban* a Chemins de Fer Orientaux Istanbul Svilengrad-i vonalán 25% kedvezmény, a *görög*, a *bulgár* és a *jugoszláv* vasutakon, valamint *Romániában* a visszautazásnál 50% kedvezmény. A *palesztinai* és *egyiptomi* vasutak úgy az oda-, mint a visszautazásnál 50% mérséklést engedélyeznek. A *Pöldközi-tengeri* csatlakozó *hajóforgalomban* ugyancsak jelentős kedvezmények állnak rendelkezésre. *Magyarországon* a kedvezmény úgy az oda-, mint a visszautazásnál külön-külön 50%. *Budapestről az utazás a kedvezmény igénybevitelével bármely irányban folytatható.* A vásárigazolvány alapján *Magyarországra vízum nélkül* lehet beutazni (utólagos vízum P 250), *Romániában pedig vízum nélküli átutazásra jogosít.* Részletes felvilágosítás, valamint vásárigazolványok a vásár tb. képviselőinél és az összes nagyobb utazási irodákban kaphatók. A Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványainak tulajdonosai *Lengyelországban* úgy oda, mint vissza 33 egyharmad %, *Csehszlovákiában* 33%, *Finnországban* és *Esztországban*

Felfedeztek Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ősvadonban olyan gyógynövényt fedeztek fel egy tudós, amelynek kivonata 10—15 éves gyomor-, bél- és epebajokat rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát „Gastro D”-nek hívják és a külföldi tudós professzorok csodás eredményeket értek el vele, mert a gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg s ezáltal az egész emberi szervezetben a sejtélet ujjáéled és egy egészséges normális állapot áll be.

A „Gastro D” megszünteti a legnagyobb gyomor- és bélgörcsöket, gyomorégést, felfuvalást, szívtájéki nyomásokat, makacs székrekedést, az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotokat, álmatlanságot, továbbá a gyomor- és bélfekélyeket.

A „Gastro D”-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, amely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyított, amelyeket diagnosztikálni nem tudtak.

E gyógyszer képviselőjét sikerült Császár Ernő budapesti gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124.) megszerezni. Ára 103 lei, vidékre utánvétellel is küldi, 20 lei költség felszámításával.

a visszautazásnál 50%, *Litvániában* úgy az oda-, mint a visszautazásnál 25% és *Lettországon* csoportutazásnál 25—50% kedvezményben részesülnek. *Magyarországon* a kedvezmény úgy az oda-, mint a visszautazásnál 50%. *Budapestről az utazás a kedvezmény igénybevitelével bármely irányban folytatható.* A vásárigazolvány alapján *Magyarországra vízum nélkül* lehet beutazni (utólagos vízum P 250). Részletes felvilágosítás és vásárigazolványok a vásár tb. képviselőinél és az összes nagyobb utazási irodákban kaphatók.

Nagy a háborus nyugtalanság Abessziniában

Rómából jelentik: Az olasz haderő lapja, a *Force Armata*, angol lapok értesítésére hivatkozva nyugtalanító híreket közöl Abessziniából. Az európai lakosság köiben egyre nő a nyugtalanság. Az addis-abebei angol követ meg is állapodott a kormányval abban, hogy a háború kitörése esetén az angol alattvalókat repülőgépeken elszállítják Abessziniából.

Tavaszi vetés

Írta: Dövényi Nagy Lajos

Most négy napja beteg vagyok, valami láz vert le s egész nap heverészek itthon egyedül.

Tegnap besütött hozzám a nap s a fejem kóválygott a láztól. A fekvőhelyem mellett egy lámpatartó állvány támaszkodik, amin feleségem vagy öt cserép kaktuszt tart, azokat néztem. S láttam, az egyik összefonnyadt, elpusztult.

— Ejnye — mondtam magamban — hát ennek vége.

S gondolatlanul elvettem a cserépet, hogy jobban megnézzem.

Kihúztam az elszáradt tövet, s azonközben újjaimra tapadt a zsíros, fekete föld, mert nem kavicsban tartottuk a kaktuszt, hanem fekete földben, amit még vidékről hoztunk magunkkal tavalyesztendőben. Meleg volt a szétomló, nedves föld és bántott, hogy nem érzem a szagát. Hát csak morzsoltam az újjaim közt, beletúrkáltam a cserépbe mélyen, a takarómra is kihullt egy csomó föld.

S akkor elfogott valami mély izgalom, semmihez sem hasonlítható a világon. Megütött, mintha ostorral vágta volna rám hirtelen s világos lett egyszerre: mit akartam én két hét óta

s mire nem tudtam rájönni mégse. Bódult fővel kikapaszkodtam az ágyból. Mentem a szekrényemhez. Van nekem egy régi lóden-köpnegyem, amiben a határt jártuk a feleségemmel régen, tavasztól őszig, szinte mindennap. Annak a zsebében, emlékeztem, búzaszemek voltak, mert kalászkokat tettem oda, meg kakukfűvet, szénát és búzavirágot is még tavaly.

Csakugyan leltem pár szemet. Azzal viszarogytam az ágyba s gondalmóddal eltakarogtam mind a földben a piros szemet. De olyan boldogság volt nekem ez a nevelés és haszontalan munkálkodás, mintha gyereket dajkálnék, a saját fiamat.

Azután értelem gyulladt a fejemben és láttam két képet a régi esztendőkből. két embert: apámat s a nagyapámat, az ő életüket, cselekedeteiket is mind, s ráismertem magamban az ő orcájukra, kezem mozdulásában az ő gesztusaikra s furcsa búzavetésben is megtaláltam az ő dolgukat.

Ez pedig így volt:

*

Nagyapám nyolcvan esztendő volt már akkor. De egyenes, mint a szálfa és kemény nézésű. Nagyokat tudott akarni s ökle volt a dolgok felé akkor is. S ez a kemény és csupa in-

dulatember, hogy tél lett abban az esztendőben, mégis összeesett hirtelen.

Félnapokat üldögélt szemben az ablakkal, pipázott, elgondolkodva hümmögött, vagy rázta a fejét, mintha feleselne valakivel. Az újságot kezébe se vette, pedig szenvedélyesen politizált régen, a Polgárt járatta, s ahogy hozta Panna néni, a vén süket leány, bevette magát lapjával a sarokba s elmérgelődött a hatvanhetesek dolgain fél délután. Este meg apámmal vitázott hosszan. Sohase voltak egy véleményen, ahogy illik is apának, meg a fiúnak, hanem torzalkodtak ezeken a hiú dolgokon s verték az asztalt is.

Mondom, ezen a télen nem kellett az újság. Hanem előkerült a barnalevelű Keresztyén Tanítás című imádságos könyv, amit Debrecenben nyomtak vagy háromszáz esztendeje. Akkor, mint egy biblia s meghatóan szép imádságok vannak benne az élet minden fordulására.

Ezzel a szent könyvvel társalkodott a nagyapám azon az igen hideg télen. De nem kötöttünk, hanem délutánonként a sütőházban, ahol begyújtott a kemencebe s maga az ablak közélébe húzódott, hogy lásson. Most is előttem van az arca, szép fehér feje: hajlik a sárga lapok fölé, szemüvege gyakran homályosodik el s a szája mozog csendesen. Mert meglestem őt

Ang

Lansbun

ellenzék hív
hogy Angli
oldás mellet
a Népszövet
elő, s nem
mát akarja.

Utána i
hogy a str
fiak hogyan
ket? Ez utó

Na
A

Stresáb

készületek
ros tele va
kel. A fran
küldöttég
Az ola
már átkölt
Az ola
még ismer
földi lapok
Párizs
nisztertáná

Fra
Laval é

Párizs
rendkívül
ben folyt
értekezlet
ra nézve,
nek alkalm

Laval

jet nagyk
jugoszláv
mint a tö

A Po
alkalmáva
ban alár
ben. Pot
levelét, m
Franciaor
Ennek al
ugynevez
becsülets
kölesönös

gyakran,
anyámna

— N

S eg
apám ha
Kereszty
kozót ért
esztende
őszinte é

Akk
nyilnak
imádság
akart ha
a szomo
zása.

Azt
hó elolv
a föld é
délután

—

Es
volt ez.

—

beszélz
Ap
kesztyű
balál k
hagyta
fészkelő

(Tudósításunk folytatása az első oldalról.)

Anglia ne legyen a szuronyokkal való megoldás mellett

Lansbury munkáspárti elnök, az alsóházi ellenzék hivatalos vezére kifejezte reményét, hogy Anglia a stresai értekezleten olyan megoldás mellett foglal állást, mely a leszerelést és a Népszövetség helyes megszervezését mozditja elő, s nem a szuronyok és mérgek gázok uralmát akarja.

Utána Sir Austen Chamberlain szólalt föl, hogy a stresai értekezletre menő kormányfő-riak hogyan képzeltek el tárgyaló hatáskörüket? Ez utóbbi felszólalásra, de egyúttal a Lans-

bury felszólalására is utalva a külügyminiszter magától értetődőnek jelentette ki, hogy a kormány sem Strésában, sem a Népszövetség április közepi tanácsülésén semmiféle kötelezettséget nem fog vállalni a parlament megkérdezése nélkül.

Végül a Memel-kérdésben hangoztatta a külügyminiszter, hogy úgy az angol, mint a francia és olasz kormányok élénken figyelik az eseményeket.

Nagy előkészületek Stresában. Mussolini még hallgat. A francia minisztertanács se tudott még megegyezni

Stresából jelentik: Élénken folynak az előkészületek a 11-én kezdődő értekezletre. A város tele van csendőrökkel és titkos rendőrökkel. A francia delegáció szerdán este, az angol küldöttség csütörtökön reggel érkezik Stresába.

Az olasz külügyminisztérium sajtóosztálya már átköltözött Stresába.

Az olasz kormány álláspontja egyébként még ismeretlen. Mussolini a különböző külföldi lapok találgatásaira nem válaszolt.

Párizsból jelentik: Kedden a francia minisztertanács foglalkozott a Stresában elfogla-

landó francia állásponttal. Politikai körökben ismét arról beszélnek, hogy Flandin és Laval között a külpolitikai kérdésekben ellentétek vannak. Laval szeretné a francia kormányt kiszabadítani az angol huza-vona alól, míg Flandin híve az angol politikának. De a kormány többi tagjai között is ellentétek mutatkoznak. Így Herriot és a radikálisok az oroszokkal való azonnal megegyezést kívánják, míg mások óvatossak ebben a kérdésben. Tulsúlyban van Laval irányzata, mely tekintettel van ugyan Londonra, de inkább cselekvésre hajlik.

Bizalmas egyezmény jön létre Franciaország és Oroszország között

Laval és a szovjet párizsi követe megállapodott az alapelvekben

Párizsból jelentik: A keddi nap Párizsban rendkívül élénk külpolitikai tevékenység jegyében folyt le. A szovjet és a kisantant a stresai értekezlet küszöbén utolsó lépéseket tettek arra nézve, hogy a kölcsönös segélynyújtás elvének alkalmazását biztosítsák.

Laval két ízben is fogadta Potemkin szovjet nagykövetet, majd Titulescut, Spalajkovics jugoszláv, Osucký cseh, és Politis görög, valamint a török követet ebéden látta vendégül.

A Potemkinrel való második megbeszélés alkalmával létrejött a megegyezés a Moszkvában aláírandó francia-orosz szerződés ügyében. Potemkin átnyújtotta Lavalnak Litvinov levelét, melyben kijelenti, hogy hozzájárul a Franciaország által előterjesztett javaslatokhoz. Ennek alapján Franciaország és Oroszország ugynevezett „gentlemen's agreement"-et („uri becsületszavas egyezmény"-t) kötnek, mely kölcsönös bizalom alapján, minden különösebb

írásbeliség nélkül, s többnyire bizalmas kérdésekre nézve köti a feleket.

A szóban forgó egyezmény tulajdonképpen közös taktikai eljárásra vonatkozik a két ország között. Általános része a két ország közötti baráti kapcsolatot továbbfejlesztéséről szól, a további különös része három cikkre oszlik. Az első cikkben kötelezi magát a két or-

Gerely Jolán:

Hivatás vagy robot

(A dolgozó leány)

Ára 100 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályában

gyakran, kíváncsi gyerek s vittem az újságot anyámnak:

— Nagyapám imádkozik a sütőházban.

S egyszer sírva szaladtam be, mert nagyapám hangosan, nagy fennszóval olvasott a Keresztyén Tanításból és hívta a halált, imádkozot érte a sütőház homályában és nyolevan esztendejének minden fáradoalmával volt őszinte ez az Istenhez szálló könyörgés.

Akkor már tudtam, hogy mindennap ott nyílnak ki az öreg könyv levelei, ennél az imádságnál engedelmesebben, önmaguktól. Meg akart halni a nagyapám. Egész télen tartott ez a szomorúsága, kedvetlensége, buzgó imádkozása.

Aztán jött, hogy megcsordult az eres és a hó elolvadt a tetőn, el az udvaron is, párolgott a föld és a sütőház ablakán nap vágott be. Egy délután nagyapám odaszólt a cselédnek:

— Az újságot.

És a régi, paltanó, éles, kicsit helyke hang volt ez. Olvasott s azt mondta:

— Derék ember ez a Justh Gyula, hiába beszélsz.

Apámnak szólt a kihívás és ő felvette a kesztyűt boldogan, mert látta: nincs baj már a halál körül. Veszekedett kicsit vele s a végén hagyta magát legyőzni. Az öregúr bólogatott, fészkelődött nyugtalanul, pipát tömött s engem

kézenfogott, hogy menjünk a kertbe. Mentünk, néztük a méheket, ahogy először bújtak ki ősz óta a kasból, elmentünk a pincégárdorhoz is, ahonnet hűvös jött már ki, aztán járkáltunk a kerítésben összevissza.

És egyszer lehajolt a nyolevan esztendejével, le is térdelt a földre s morzsolgatni kezdte a rögöt. Mosolygott s én úgy láttam, fiatal, még apámnál is fiatalabb. Nézett maga elé, aztán így szólt:

— A jövő héten már tavasz alá szántunk. És vetünk hamarosan.

Felállt és nem gondolt a Keresztyén Tanításra, mert dudorászott valami nótát, s ha észébe juttatja valaki a halált, bizonyosan azt mondja neki:

— Bolond.

És az apám, igen.

Nem volt már akkor földünk, egy barázda sem és tavaszodott. En lehettem nyolcesztendő, vagy tíz, s magával vitt vasárnap járn egyet. A temető mögött mentünk ki, fogta a kezem, de nem beszélt semmit. Mentünk a dűlön végig, sütött a nap és tücsök bátorlalan szava percegett a rögök alól.

Járhattunk félórát is tán, szólanul és ko-

Lábbadozó beteg
új erőre kap
mindennapos

DIANA

sírborkeserű
bedöröszöléstől

szág, hogy a Népszövetségnek indítványozz. fogják az alapokmányok a jelenlegi határookra és a támadások elleni megtorlásra vonatkozó 10, 16 és 17-ik cikkelyei megerősítését. A második cikk a két ország egyébkénti cselekvési szabadságáról szól. A harmadik a népszövetségi alapokmány 16-ik cikkelyének 2-ik pontja alapján szab meg közös kezdeményező eljárást arra az esetre, ha valamely állam fegyvert fogna.

Laval moszkvai útjára nézve úgy állapodtak meg, hogy az elutazás április 23-án fog megtörténni.

Elutazott a francia és angol küldöttség Stresába.

Párizsból jelentik: Flandin és Laval a francia küldöttség tagjaival szerdán délelőtt fél 10 órakor elindult Stresába.

Londoni jelentés szerint az angol delegáció az utolsó pillanatban kibővült: Wansittard, a külügyminisztérium állandó államtitkára is csatlakozott a küldöttséghez, a hagyományoktól eltérően. Eddigi hagyomány szerint ugyanis a külügyminiszter és az állandó külügyi államtitkár egyszerre nem hagyhatták el Angliát.

Angol hangulat és német bizakodás.

Londonból jelentik: A Daily Mail a legérelmesebben sürgeti, hogy az angol küldöttség nyíltan és szilárdan közölje Lavallal és Flandinnal az angol közvélemény álláspontját. Eszerint az angol nép semmi körülmények között nem hajlandó se vért, se pénzt áldozni olyan dolgokért, mint Ausztria függetlensége, Csehszlovákia megvédése vagy egy moszkvai háború.

Berlinből jelentik: A Volkische Beobachter a stresai találkozóval kapcsolatban azt írja, hogy a francia hangulat Németországgal szemben rég nem volt olyan kedvezőtlen, mint most, Stresa előtt. Franciaország a régi versaillesi szellemben indult az értekezletre és a Barthou-féle bekerítési politikát akarja megvalósítani. Ugy véli azonban a lap, hogy Anglia nem követi Franciaországot ezen az úton.

molyan, mikor megállott, körülnézett, hogy nem látja-e senki s lehajolt a földre. Felvett egy marék rögöt, elgondolkozva morzsolgatta, megszagolta, aztán mosolygott.

— Látod, — mondta nekem, — milyen meleg már a föld. Holnap lehet szántani. Bizony.

Ezeket látom itt az ágyban most, ezeket a halott mozdulatokat és az időben elveszett nézéseit apámnak, nagyapámnak. Paraszt úk-apám, bölcs nagyapám, apám, mind itt vannak velem, az életük törvényeivel, mely őszto-neikkel, amik olyanok, olyan intenzívek és viszatartathatatlanok, mint az állatoké. S tartván kezemben a mázas cserepet, a pár szem eldugott, földbe takart maggal, az én fiamra gondolkok, aki búzáát, talán már csak az iskoláskönyvében lát majd és nem tudja, milyen szaga van a tavaszi, párolgó barázdáknak.

Rágondolok és arra: mi lesz, ha egyszer ő is ráébred a vér törvényeire, mint én most és érzi, amit én: hiábavaló dolgokat csinálók, meddő esztendők vannak mögöttem és nincs értelme körülöttem semminek. Egy marék föld pedig többet ér, mint tízmillió szó és minden betű, amit a világ teremtése óta leírtak.

Tisztelettel értesítjük a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy **Oradean,**
Strada Reg. Carol No 5. a Katolikus Kör épületében vendéglőt,
éttermet és nyári kerthelyiséget ujonnan átalaiki va megnyitottuk.
Elsőrendű konyha, menürendszer.
Pontos, figyelmes kiszolgálás.

Borok :	Sörök :	Ételek :
Asztali bor . . . 16	Korsó 12	4 fogásos menü . 20
Rizling 20	Pohár 7	Leves, sült, főzelék és tészta.
Furmint 24	Füty 5	
Delevár 30		
Muskotály . . . 30		
Ménesi bakar . . 30		
Enyedi szürke barát 40		

Abonenseket utcai kihordásra is felvesszünk.
Zóna-reggeli 6 lei.
Téli- és nyári kuglipálya
ujonnan átalaikva megnyilt.

Szíves pártfogást kér: **Pakó Oszkár és Schuller Mihály.**

Dr Fersigan Romulus helyreigazító nyilatkozata

A sajtótörvény idevonatkozó szakasza alapján dr Fersigan kérésére közöljük az alábbi nyilatkozatot:

Valótlan az *Erdélyi Lapok* 1935 március hó 23-iki számában személyemre vonatkozólag megjelent azon állítása, hogy engem Petrescu pénzügyi vezérfelügyelő elmozdított állásomból, amelyet a cluji római katolikus egyházközönségnél mint zárgondnok töltök be.

Ellenben a valóság az, hogy én ma is zárgondnoka vagyok a cluji egyházközönségnek, Petrescu inspektor engem el nem mozdított állásomból, miután nem is ő, hanem a pénzügyminisztérium nevezett ki oda.

Valótlan az *Erdélyi Lapok* azon állítása is, hogy a cluji I. számú percepcia engem az általam beszédett bérekről való elszámolásomra szállított fel és hogy azokat szállítsam be az adóhivatalba, hogy ott az egyház adótartozása javára írják.

Ezzel szemben a valóságnak az felel meg, hogy én az általam beinkasszált béreket, circa 3 és félmillió leit hátralékos adó címén a pénzügyigazgatósághoz befizettem, a többi pénzt pedig az egyházközönség folyó kiadásainak fedezésére fordítottam, illetve fizettem ki, a percepcianak pedig én elszámolással nem tartozom, hanem a kir. törvényszéknek, az adóbehajtási törvény 30. paragrafusa szerint.

Tekintettel arra, hogy a zárgondnok kétszeri felszólítása dacára sem számolt el, a percepcia bünygyi feljelentést tett ellene az ügyészségen, ahol megindult az eljárás, — mindezen állításai az *Erdélyi Lapok*-nak valótlannak, ellenben a valóság az, hogy engem a percepcia elszámolására fel nem hívhatott, mert erre nem illetékes, bünygyi feljelentést sem tett ellenem az ügyészségen, a cluji kir. ügyészség 477—1935 március 19-én kelt certifikátja szerint, ellenem semmiféle feljelentés nincsen.

Ellenben én tettem Petrescu és Mocofan inspektor, illetve adófőnök ellen hivatalos hatalommal való visszaélés, hitelrontás és megvesztegetettség vádjára címén bünygyi feljelentést a kir. ügyészségnél 4046—1935. sz. alatt.

Dr Fersigan Romulus.

A Patzkó zeneiskola növendékeinek hangversenye az NSE Otthonban folyó hó 13-án (szombat) este 10 órai kezdettel. A műsoron szóló, duett és quartett számok lesznek. Közreműködnek: dr Földi Jenőné, Mayr Margit, Hermann Ilus, Szűcs Ilcy urhölgyek. Konferál és alkalmi verseket ad elő ifj. Kolontáry János. Belépti díj nincs. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

Egy hónap helyett csak tíz napra jön Oradeára a Parlagi-társulat

Amikor Parlagi Lajos, illetve a Thália r. t. igazgatósága megkötötte a szerződést Oradea városával a színházi szezonra vonatkozólag, megálapodás jött létre s a szerint a harmadik játékciklust március és április hónapokban kellett volna lejátszani. Ebbe a megegyezésbe azonban belszólít egyrészt a város, másrészt pedig a színház épületében működő mozi igazgatósága és Parlagicék minden arra vonatkozó erőfeszítése, hogy a rendes időben kezdjék meg a szezonot, kárba vesztett és április 4-e helyett csak április 20-án jön a szintársulat Clujról, akkor sem négy hétre, hanem csak 10 napra, mert május elseje után a színházat nem adják rendelkezésére.

Értesülésünk szerint a színház igazgatósága mindent elkövet, hogy a harmadik játékciklus is egy hónapig tartson s reméljük, hogy a város és a mozi között sikerül az ellentéteket áthidalni.

Vasárnap délelőtt nyílik meg Dóczyne Berde Amál hirneves festőművész kiállítása az Ujságíró Klubban

Művészeti eseménye városunk kulturtörténetének **Dóczyne Berde Amál** festőművész kiállítása, amely vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg az Ujságíró Klubban. Első ízben állít ki nálunk D. Berde Amál, akinek neve az erdélyi művészvilág első márkái között szerepel. A művészasszony Baia-Maren, majd Münchenben végezte tanulmányait. Izig-vegrig művészi egyéniség. Képeinek külön értéket ad, hogy erdélyi motívumokat dolgoz föl. A havasvidéki, népviseleti, népművészeti tárgyú képei már tárgyuknál fogva is maradandó értéket képviselnek. Dóczyne Berde Amál mint író is Erdély magyar szellemiségének reprezentáns tehetsége, de a képzőművészet terén elért sikerei a legelőkelőbb helyet biztosították számára művészeti életünk terén.

Mintegy negyven képpel jött hozzánk Berde Amál. Legszebb vásznaival jött bemutatkozni.

Külön meghívókat nem bocsátottak ki, az Ujságíró Klub mindenkit szívesen lát a kiállítás megtekintésére. De felesleges is meghívni a város művészet iránt érdekelődő közönségét, mert a művész neve minden intellektuel előtt ismerős, képeinek reprodukcióit minden illusztrált folyóirat hozza és műpártoló közönségünk sietni fog megtekinteni a kiállítást, amelynek részletes ismertetésére még visszatérünk.

Vizsga a radnauti földmives-iskolában

A radnauti római katolikus földmives iskolának növendékei 5-én vizsgáztak. Nagyon érdekes vizsga volt. A különböző koru, különböző iskolai képzettségű fiuk értelmesen, bátran megfeleltek a kérdésekre. Látszott, hogy a tanári kar nagy szorgalommal, szeretettel felelt meg nagy feladatának. 30 növendéke van a két éves tanfolyamú iskola első évének. A téli időben, novemberből áprilisig elméletileg tanulják a gazdasági tudnivalókat. Áprilistől novemberig gyakorlati kiképzést nyerne. Aki akar, ott marad az iskolánál, s ott gyakorolja magát, aki akar, haza megy s otthon, szülői birtokán munkálkodik. Az iskola igazgatója a nyár folyamán mindegyiket meglátogatja, megvizsgálja, hogy mennyire gyakorolta be magát a gazdaság különböző ágaiba. A 30 növendék közül 20 római katolikus, 3 református, 1 lutheránus, 9 ciuomegyei, a többi Erdély különböző vármegyéiből való.

Az iskolát az erdélyegyházmegyei római katolikus tanács szervezte, nagy áldozattal. Húsz hold elsőminőségű ingatlant adott át az iskolának, 2 hold fiatal telepítésű szőlőt, adott fogatot és a szükséges baromállományt. Tandíj nincs. Benlaknak a növendékek a kastélyban s ott is kapnak ellátást, havi 400 lei kedvezményes áron.

Az iskola célja, hogy szakképzett, öntudatos kisgazdákat neveljen, akik jó hatással lesznek gazdatársaikra. Ezek lesznek hivatva a minden nagyobb községben létesítendő mintakiszgazdaságok vezetésére.

Az igazgatótanács égető kérdést oldott meg. Erre nagy szükség volt. Remélhető, hogy a jövő tanévben már 80 növendéke lesz az intézetnek. A nevelés valláserkölszi alapon történik, ami meglátja a növendékek megjelenésén, viselkedésén. A tanári kar igazán dicséretreméltó munkát végzett. Tanárok voltak: **Templi János** igazgató, dr **Szekeres József** esp. plébános, római katolikus hitoktató, **Fejér Pál** ref. esperes hitoktató, **Daróczy László**, **Kovács Tamás**, **Szentmiklósi Ferenc**, **Balog Antal** tanárok. (sz. gy.)

A Központi Kolping Sportegylet közgyűlése. A Kolping Sportegylet vasárnap, április 14-én, délelőtt 11 órakor a Katolikus Legényegylet Str. Alexandri 13 szám alatti nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat az elnökség ezután is meghívja és felkéri, hogy a tárgysorozat fontosságára való tekintettel föltétlenül megjelenjen szíveskedjenek. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Ügyvezető elnök jelentése. Pénztári jelentés. Számvizsgáló bizottság jelentése. Felmentvény megadása. Jövő évi költségvetés előterjesztése. Esetleges indítványok. Záróbeszéd, tartja dr Popity János.

Halálozás. V a s a d y Ferenc 79 éves éves szívtájéko mester meghalt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz az Alexandri utcai lakásáról. (Veiszlovits).

Bazilli Mihály előadása a külföldi reklámvilágításról. Bazilli Mihály, az oradeai villamosmű igazgató-főmérnöke előadást tartott a Kereskedelmi Csarnokban. Az előadás előtt Farkas István, a Kereskedelmi Csarnok elnöke meleg szavakkal üdvözölte Bazillit és rámutatott arra a fáradhatatlan tevékenységre, amelyet a kereskedők érdekében kifejt. A közönség lelkes ovációja után kezdte meg Bazilli igazgató előadását külföldi tanulmányutjáról. Felhívta hallgatóságát, hogy ne higgyen az egyes izzó lámpagyárak hangzatos reklámjainak, mert azok legnagyobb része nem fedik az igazságot. Vetített képekben mutatta be a lipseai és prágai mintavásár legújabb kirakatvilágítási eszközeit. A modern kirakatot a színesvilágítás, a mozgás és a kevés tárgy jellemzi. Az előadás után bemutatta Bazilli az általa feltalált és szabadalmazott színes mozgó reklámvilágítási készülékeit. Ezek óriási sikert arattak. Nemsokára az oradeai kereskedők kirakataiban is láthatók lesznek. Mindvégig érdeklődő előadáson nem csak a kereskedők és iparosok, hanem a Neolux és Meteor izzólámpagyárak igazgató főmérnökei is résztvettek. D. I.

Wurst utóda cég

A legjobb és legolcsóbb fűszer- és csemegekereskedés
 Oradea, Blv. Regele Ferdinand 7b.

Husvétii beszerzési forrás,

ahol 1 kg. mazsola 80 lei, 1 kg. dióbél 40 lei, 1 kg. 0-ás liszt 8 lei, 1 kg. darált mak 20 lei. Mogyoró, mandula, Vinga főzőcsokoládé még a régi árban. Allandóan friss Lica tortalapak a legolcsóbban. Valódi aradhegyaljai borok: új-rizling 16 lei, ó-rizling 20, fuémint 26 lei, ménesi vörös 36 lei. Nagyobb vételnél árengedmény.

A jugoszláviai ellenzék lapját betiltották

Kézirat után terjesztik a pártvezér választási felhívását is

Zágrábból jelentik: Április 7-én „Uj Harcos” címmel folyóiratnak kellett volna megindulnia, mely az első oldalon *Macek* nyilatkozatát közölte volna. A lap azonban nem jelenhetett meg, mert megjelenése előtt elkobozták és a nyomdát bezárták. Ellenzéki körökben most *Macek* kéziratát terjesztik. *Macek* ebben kifejti, hogy bizik az ellenzékben, mert a horvát nép a választásokon együtt dolgozik a szerb nép legjobb képviselőivel.

A horvát nép résztvesz az általános választásokon, de nem egyedül. Kiszélesített alapon szövetezték a Dandovics és Jovanovics vezetésével álló szerb pártokkal és Spahc bosnyák muzulmán vezér is kijelentette, hogy együtt akar működni *Macek*ekkel.

— A kormány intézkedése miatt — mondja *Macek* — visszakerültünk az apostolok korába, amikor a néppel nem lehetett lapok útján érintkezni. Május 5-én mégis megmutatja az ellenzék, hogy milyen eredményt tudott elérni lapok és gyűlések nélkül is.

A magyarországi választások utolsó napjai

A magyar főváros déli kerületének tíz mandátumából három jutott a kormánypártnak, három a kereszténypártnak, kettő-kettő a liberálisoknak és a szociáldemokratáknak

Budapestről jelentik: Kedden este a főváros déli választókerületében befejezték a szavazatok összeszámolását. Leadtak 99 ezer 619 szavazatot. Ebből érvénytelen 2908. A Wolff-féle kereszténypárt kapott 27 ezer 809, a szociáldemokraták 23 ezer 470, a Rassay-féle szabadelvű párt 15 ezer 358, a kormánypárt 30 ezer 173 szavazatot. Ezek szerint az osztó szám 9681 volt. A nemzeti egység pártja 3 mandátumot kapott. A listán első három: Hóman Bálint, Usetty Béla és Pösel István. Hóman azonban valószínűleg a székesfehérvári mandátumot tartja meg, tehát Vitéz Tóth András, a rangsorban a negyedik fogja megkapni a harmadik mandátumot. Wolff pártja szintén három mandátumot kapott. Képviselők: Wolff Károly, Petrovácz Gyula és Müller Antal. Wolff esetleg a budai mandátumot tartja meg s akkor helyette Szabó József kerül be. Rassayék két mandátumhoz jutottak. A listán Rassay és Váczonyi szerepelnek elsőként. Ha azonban ők más mandátumot tartanak meg, az utánuk következő: dr. Bródy Ernő és Magyar Pál kapják a két mandátumot.

A szociáldemokraták szintén két mandátumot kaptak. Képviselők: Farkas István és Buchinger Manó.

A budapesti déli kerület eredményeként — az 1931. évi választás eredményével összehasonlítva — az egységes párt nyert, a szociáldemokrata párt vesztett egy mandátumot.

Az északi kerületben szerdán fejeződik be a szavazatok összeszámolása. A pártok erőviszonya a szerda reggelig lefejtett eredmények szerint az, hogy 245 mandátum közül 229 sorsa ismeretlen. Ez a következőképpen oszlik meg:

Nemzeti Egység	165
Független Kisgazda	24
Keresztény párt	11
Pártonkívüli	11
Szociáldemokrata	8
Szabadelvű ellenzék	4
Reform nemzedék	2
Nemzeti szocialista	1
Agrár ellenzék	1

A főváros budai kerülete választási eredményeit már tegnap közöltük. Ennek arányában két mandátumot kap e kerületből a kereszténypárt, kettőt a kormánypárt, 1—1-et a szabadelvűek és szocialisták.

Merényletet kíséreltek meg Roosevelt ellen. Newyorkból jelentik: Roosevelt Newyorkba érkezett. unokafivérének, Warren Robis volt kanadai követnek temetésére. Ez alkalommal 800 egyenruhás rendőr és titkosrendőr lepte el a newyorki központi pályaudvart. Rendőrök helyezkedtek el a pályaudvar üvegtetején s annak a templomnak a környékén is, amelyben a gyászszertartás folyt. Még a közlebebe sem engedtek senkit az elnöknek. Ennek a széleskörű óvintézkedésnek az az oka, hogy a rendőrség merénylettől tart. Ismeretlen tettesek ugyanis az elnököt hozó különvonat elé egy vasuti átjárónál gazdátlan gépkocsit állítottak.

Lumbago (Hexenschuss) az ágyhoz szegezte

Heteken keresztül alig tudott mozogni és most Kruschennek köszönheti gyógyulását

Egy férfi, aki lumbagóban (Hexenschuss) gyakran szenvedett, a közmondás szerint járt el: Ha valaki valami jót tud, mondja el barátainak okulására is. A következő levelet írja:

„Heteken keresztül szenvedtem lumbagóban (Hexenschuss) és alig tudtam az ágyban mozogni. Kezeltettem magam, de a kezelés nem igen használt. Egyszer egy barátom így szólt hozzám: „Miért nem szedsz Kruschensót? Szedd minden reggel és megszabadulsz a rettenetes hátfájásoktól”. Megfogadtam a tanácsát, eddig már teljes üveget szedtem és hála a Kruschensónak, újra dolgozni tudok. Természetesen elmondom tapasztalataimat a barátaimnak is. Kruschensó sohasem fog többé házamból hiányozni. C. B.”

Miért tűnnek el a lumbago-, fej és reumatikus fájdalmak a Kruschensótól éppen olyan gyorsan, mint az emésztési zavarok? Mi a Kruschensó sikerének a titka az ezen betegségek ellen vívott harcban? A titok könnyen megoldható. Ott található az üvegen levő analízisen, orvosok és laikusok számára egyaránt könnyen érthetően. Hat különböző természetes ásványi só tökéletes összetétele, ez a titok nyitja. Ugyan-

azok a sók ezek, mint amelyeket a természet az Ön egészsége érdekében megkövetel. E sók mindegyikének megvan a maga specifikus hatása. Ahol az egyik nem használ, oda behatol a másik. Gyomor, máj, vese, emésztési szervek teljes működésbe és tevékenységbe kezdenek ösztönzésükre.

A Kruschensót több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 leiert kapható.

Besarábia csatlakozásának tizenhétéves fordulóját ünnepelte a képviselőház

A közigazgatási törvényjavaslat vitája befejezés előtt áll
Lelkészek állami fizetésügye a szenátusi bizottságban

Bucuresti. Saját tud. Besarábia egyesítésének 17-ik évfordulóján tegnap nagy ünnepély volt Bucurestiben, a Nemzeti Színházban, amelyen *Inculet* és *Pan Holipa*, mindketten besarábiaiak, tartottak előadásokat.

A képviselőház szerdán a délutáni ülés elején szintén ünnepelte az évfordulót. *Saveanu* házelnök, *Inculet* belügyminiszter és mások mondtak beszédeket.

A bejelentések során Serdici (nemzeti párt) a tirnava-marei prefektus több vizsgálását sorolta fel és kérte a prefektus leváltását.

Leon Scridon (georgista) előadta, hogy Nausaud megyében a községi tisztviselők

nem kapták meg a fizetésüket. Kérte a prefektus reprezentációs költségeinek csökkentését.

Robu (cuzista) interpellációt jelentett be a diákvargások ügyében, a diákok védelmében, akik, szerinte, a zsidók provokálására követtek el támadásaikat és akik igazságtalanul kerültek letartóztatásba.

Binder Vilmos német szenátor több indítványt terjesztett elő a közigazgatási javaslat módosítására.

Bucuresti. Saját tud. A szenátusban kedden délután megkezdtek a közigazgatási törvényjavaslat szakaszonkénti vitáját, amelyet szerdán délelőtt folytattak. Népkisebbségi részről Binder Vilmos német szenátor szólalt fel;

Cristea Miron patriárka, Hossu püspök és Cisar érsek felszólalással a lelkészek fizetése ügyében

Bucuresti. Saját tud. A szenátus vallás- és közoktatásügyi bizottságában kedden délután a lelkészek fizetésére vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalták. Lepadatu ismertette az okokat, amelyek a javaslatot szükségessé tették.

Cristea Miron patriárka kifejtette, hogy az ortodox egyház, amely mindig egyet jelentett a román nemzettel, szívesen hoz áldozatokat, de azt nem hagyhatja jóvá, hogy a kisebbségi egyházak nagyobb jogokat élvezzenek, mint az ortodox egyház. Az egyházak támogatása azok vagyoni állapotának megfelelően történjék.

Hosszu görög katolikus püspök hangsúlyozta, hogy a javaslat csak átmeneti megoldásnak tekinthető. Minden áldozatot meg kell hozni az állam érdekében, de figyelembe kell venni a

közigazgatási technikai módosításait nagyobb részben elfogadták, de politikai jellegű módosításait visszautasította a szenátus.

A 29-ik szakaszról azt az indítványt tette, hogy a községi tanácsokban a nemzeti egyházak papjai mellett kapjon képviselőket a község legtöbb hívőt számláló kisebbségi egyháza is. Ha nem kap, ez alkotmányellenes lenne, mert a román lakosságnak előjogokat biztosítana.

Ezt az indítványt visszautasították.

Ezután a 34-ik szakaszhoz szól hozzá és itt elfogadták azt a módosító javaslatot, hogy a nem megyeszékhely városok tanácsában a népkisebbségi egyházaknak és iskoláknak is képviselője legyen.

Binder szenátor még azt is indítványozta, hogy a megyeszékhelyek és municipiumok tanácsában kapjanak helyet a kisebbségi egyházak. Ezt az indítványát azonban visszautasították.

A közigazgatási törvénytervezet vitáján szerdán valószínűleg befejezik. Bizonyos módosításokra a kormány hajlandó. Azonban az uralkodó hangulat az, hogy még a célszerűségi szempontból szükségesnek mutatkozó módosításokra a kormány hajlandó. Azonban az uralkodó hangulat az, hogy még a célszerűségi szempontból szükségesnek mutatkozó módosítások előtt is a kormány elzárkózik, ha a módosítások a javaslat eddigi politikai vonatkozásait érintik.

papság tragikus helyzetét is. Oly nagy nyomorban vannak a lelkészek, hogy szakad le a ruhájuk. A javaslat a jelenlegi formájában aggodalmot kelt. Mindenekelőtt összhangba kellett volna hozni a papság fizetését az állami tisztviselők illetményeivel.

A szakaszonkénti vitánál nagyobb vita fejlődött ki, a patriárka javaslata körül, amely szerint az egymilliónál több hívővel rendelkező egyházmegye központi tisztviselőinek száma növelendő. A bizottság ebben az értelemben módosító javaslatot hagyott jóvá. Majd Hossu püspök és Cisar érsek felszólaltak, hogy a görög katolikus püspökségek mellett kanonokok száma maradjon meg. A kérdés heves vita után függőben maradt.

Az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Újságíró Szervezet készpénzsorsjátéka.

Huzás 50 lejjel gazdag lehet, mert nyerhet
1935 250.000 leit,
 továbbá
50.000, 25.000 és 10.000 lei
 stb. nyeremények.
 Kaphatók mindenütt, valamint az **oradeai főelárusítóknál:**
BANCA ILIESCU fiókja
 Bulv. Regele Ferdinand 11. (Casa Naționala épületében)
UNION S. A. Bulv. Reg. Ferdinand 1.

A jövő évtized új csodagépe

Magyar feltaláló, aki két évvel megelőzte Fordot, az autókirályt. — Készül az új univerzális jármű

Budapestről jelentik: Az újságok rövid tudósításokban közlik, hogy Ford, az amerikai autókirály megkezdte gyárában a „mindenhol járó gép” előállítását. A hír az egész világ sajtójában nagy feltűnést keltett s úgy írják róla, mint az amerikai találmányosság legújabb diadaláról.

Pedig a találmány nem Amerikában szüle-

tett meg, hanem Magyarországon, ahol oly sok kiváló tehetség vész el az ismeretlenség homályában. A szenzációs találmány tulajdonképpen vitéz **Boksay Antal** magyar mérnök találmánya, aki tizenkét évig dolgozott egy ilyen kombinált autó-repülőgépre előállításán. Körülbelül két éve, hogy elkészült vele s a Szabadalmi Bíróság 108.402 szám alatt szabadalmazta is.

Levegőben, szárazon és vizen

Boksay találmánya minden kétséget kizárólag a mai idők egyik csodája. A találmányról már több külföldi lap is megemlékezett s az érdeklődő levelek sokaságát kapja külföldről. Az expedíciós célokra különösen alkalmas jármű iránt főleg Angliában, Amerikában és Japánban érdeklődnek. Az érdekes univerzális jármű korrigált aeroplán, hydroplán, autó, motorcsónak és motorszán. Autóváltozatában csak annyiban különbözik a rendes autótól, hogy a törzs alakja speciális kiképzésű és vonalvezetésű. Nem nagyobb egy ötüléses karosszériájú autónál. Az autótörzs hossza 5 méter, magassága 1 méter 80 cm, szélessége 1.50 méter.

Ebben a törzsben vannak teljesen láthatatlanul besüllyesztve a repüléshez szükséges szárnyak, propellerek és légi kormány szerkezetek.

Az autót egy ember körülbelül tízperces munkával motorszánná alakíthatja át. A jármű ebben a formájában rendes havas úton hatvan kilométeres sebességgel közlekedhet. Ugyan-

csak tízpercbe telik, amíg az autóból motorcsónakká átszerelik Boksay találmányát. Ez a motorcsónak vízfolyás ellen 50—60 kilométeres sebességgel haladhat. A motorcsónakból vagy autóból egy ember kevés munkával aeroplán készíthet. A szárnyak, propellerek és a légi kormány szerkezetek a törzsből húzhatók ki és egy különleges eljárás révén rövid idő alatt igen szilárdra merevíthetők.

A repülőgépre szárazföldön kerekeken vagy szántalpakon startolhat, ha vizen akar leszállni, a levegőben repülés közben átalakítható hidropilánná.

Ugyanígy bárhol, szárazföldön, havon vagy vizen visszaállítható autóvá, motorszánná vagy motorcsónakká.

A találmánynak nagy előnye, hogy autogarázsban is könnyen elhelyezhető és hogy repülőgépre formájában a startoláshoz és a landoláshoz lényegesen kisebb helyre van szüksége, mint a rendes repülőgépeknek.

Mit mond a feltaláló

Vitéz **Boksay Antal** Magyar-utca 27. szám alatti lakásán a következőket mondta egy újságíróknak:

— Találmányomat, amelyre még 1932-ben szabadalmat kaptam, az itteni körök technikailag lehetetlennek tartották és mindenütt elutasításban részesültem. Pedig a találmány az utolsó szegig a legprecízebben volt kidolgozva. A szabadalom révén az amerikaiak is tudomást szereztek a találmányról s mivel nekem sem pénzem nem volt, sem anyagilag nem támogattak, hogy találmányomat legalább öt nagy államban szabadalmaztassam, az eszme elsőbbsége és a szabadalom kicsúszott a kezemből. Találmányom vázlata egyik rokonom révén került ki Amerikába s ott úgylátszik, más volt a vélemény róla, mint nálunk, mert a megvalósítást könnyen kivihetőnek találták és a közeljövőben már meg is kezdik tömeges gyártását.

— Magyarországon nem akadt senki, aki a találmány elkészítését finanszírozta volna. Én magam abban az időben állás nélkül voltam, én tehát a legnagyobb jóakarattal mellettem sem tudtam célt érni. Pedig technikai kultúránk híréért ugyancsak emelte volna, hogyha itt szállna ott volna fel először az Universal Alfa.

— Nagyon sok feltaláló sorsa hasonlít az

én sorsomhoz. Emlékezzünk csak a háború előtti *önműködő telefonkapcsoló* feltalálására, amely szintén magyar ember orra előtt lett angol találmány. Ha feltalálónk itthon nem részesülnek megértésben, akkor külföldről még kevesebb megértést várhatnak. Hiába mutatkozik meg minden téren kultúrfőlényünk, ha mindig csak másnak dolgozunk, mint ahogy a történelem folyamán is csak idegen nemzetek érdekeit szolgáltuk.

Eddig tart vitéz **Boksay Antal** nyilatkozata. Meg tudjuk érteni, ha fáj neki az amerikai hír, amely bizonyára nemsokára a gyakorlatban valószínűleg megvalósítja az elgondolásokat, melyeket ő tizenkét évi megfeszített munkával a legapróbb részletekig kidolgozott.

Egy világhíressé válható találmány sorsa ismét a szokott magyar sorsra jutott.

V. P. I.

Zálogcéduláját, arany, ezüst, briliáns, tárgyait próbálja először másra értékesíteni, azután hozza hozzá, meggyőződtem mennivei többet fizete, érte

HERBST óra- és ékszerárúháza
 Oradea, Reg. Ferdinand 5.

FESZÜLET

Budapesti, aprius hó.

Különös volt, mondhatnám döbbenetes, Feszületet vittek az utcán.

Dél volt.

Kopott, inkább szegénykés ruhájú süldőfiú vitte a keresztet. Szép arcú fiú, városiasan oldalt csapott kék „Mici”-sapkája alól szőke fűtök lobogtak ki, akár boldog, szélből játszadozó dús, szőke lángok. És kék szemű volt a fiúnak s láttam, a két keze vékony, valami ősi, katalombáktól vagy üldözött verebeketől körülhajszolt zsámbékokból hozott áhitattal fonódtak vékony újjai a kereszt függőyélére.

Nagy kereszt volt, embernyi nagy kereszt. Vaskereszt. Fanyellel. Rajta a vasból kiöntött Krisztus-test, kitart karral es térben felgörcsözött lábbal, Istenem, hogy is mondjam csak, — szép kereszt volt. Feszület.

Világvárosokban sohasem hallani harangszót, soha, mert a világvárosi forgatag egekig csapja fel a lármat és elhal benne a csendes harangozás. De tudtam, hogy dél van. Pontban tizenkettő s a hidegfényű tavaszi nap is megállt egy pillanatra a metropolis ege delelőjén.

Nagy nyüzsgésből jött velem szembe a fiú a Feszülettel, el sem mondhatom, micsoda idegen kép volt. A világvárosi emberek közül sok nem jár templomba rendszeresen. Valahogy el van zárva előle a Feszület fogalma, a toronyok nem magasodnak ki az épülethozzúsokból, a toronyórák hiába ütnek, — városokban én hétszerez toronyt építenék, hétszerez erejű harangot kongatnék és útszéli feszületeket állítanék a kereszű körutak és utcák sarkaira, útszéli kereszteteket, hisz oly jó lenne előttük megállni, halpagot emelni s elszongítani a köszöntést emígyen, régiesen, vidékiesen:

— Dícsértessék az Ur Jezus Krisztus.

Mert nincs ennél szebb botor e világon... Eppen azt figyeltem, mondom: Uramisten, lám csak, itt visznek egy vadonat új Feszületet, bizonyosan most hozzák a kezmvésvöl vagy valamelyik gyárból, talán az egyik plébániára „líferálja” az inas, Uramisten, milyen furcsa, a ruzsók, a vasaltak, a babylonisták kavargó, fel-le tömegében mendegél a Feszület tíz vékony újjacska szorításában, no, nézd csak szemem nézéd, hányan emelik meg előtte a kalapot.

Megindultam a Feszület nyomán. Mi tagadás — nem magam akarom hutes színben ragyognatni, — de bizony nem billentette meg a kalapját senki... Az Oktogontól a Nyugatiig követtem s számoltam, hányan fordulnak meg utána. Hát persze. Mindennap nem látni óvatosan magasra tartott Feszületet a Körúton. Hát tizennégyen fordultak hátra. Mert, azt tagadni se lehet — mindenki, de mindenki észrevette. Hamvas fényvel csillogott a vasa és a megfeszített Üdvözítő két, felhúzott térdén szögletes kis karikaként villogott a napfény. Ugy magasodott a Feszület az emberek feje fölé, mint a sziv világtörténelmének ballagó csodája, láttam, a szemekben a benső megütődés tüze, két tászkás, nevetgélő, egyenruhás diáklány úgy elkomolyodott egyszerre, hogy édestavas-arcukon a szépség ünnepe mondott szótlán, lilomos litániát. Azt hiszem, az egyik keresztiet is vetett.

A Podmaniczky-utcánál megállt a Feszület, a villanyrendőr üvegábranta pirosra színesedett, várnia kellett, míg aladnak a négykerékűek s a kétlábúak. Öreg topogó emberke húzódtott kényszer-megállásán a fiatal Feszület-hordozó fiúhoz. Ráncos volt a képe, akár az elolvasott és összegyűrt levél. Felnézett a ritka nagykorúti látványra s így szólt a fiúhoz:

— Sokat ministráltam valamikor, sokat.

A keresztet vivő fiú ráemelte a tekintetét, az az érzésem, — nem értette, mit mond az öregúr. Zöldre fordult a villanyrendőr Kameleon-üvege, a fiú indult tovább, vele a Feszület, álltam s néztem, míg csak el nem tűnt a pályaudvar előtti forgatagban.

Soká álltam a sarkon s boldog voltam, hogy Feszülettel találkoztam az utcán, Budapesten. Mert hisz egyszer, régen, ministráltam sokat magam is. Mindannyian.

Ministrálunk ma is. A nyomoruság és kietlen magyar lét lépésőire térdepelve...

b. j.

H
 Könyv
 Oradea, S
 ELŐFIZETES AR
 Magyarországon: 10
 Egyes szám 4
 Postatakarékpé

Felolvasza
 Cluj-i sze
 Cini,
 Kéziratokat
 Csakij válas

A budape
 szerint délny
 északon eső
 pali hőmérsék

Zürichi z
 Newyork 309
 25.65, Madrid
 124.65, Bécs -

London
 város tanácsa
 elhunyt Bour
 Erdekes e hir
 nak már van
 egyházfjedel
 Wisemann,
 neveit.

Pályázat
 hogy az I. Ca
 nek megöröki
 ég pályázato
 rájának lova
 a Calea Victo
 Fundatia Caro
 királyt pedig
 Victoriein álli
 kiúrták a pály
 modellekkel p
 élő művész va
 szobrok lovas
 tázni a termé
 nyolevan: 2==
 helyszínrajzot
 elhelyezésének
 désenek határ
 kához jelítés
 lyamunkán is
 kat kiállítani
 díjak a kivitel
 díj 75.000 külö
 vül öt 15.000
 talált munká

Futórozó
 es viragz
 mertem a

Ambr

A férjgyilk
 napja. Budape
 kos Bognárné
 lánán Pécsiné,
 ügyesség, tag
 tolyt Bognárné
 dot volna a g
 nárné megmut
 meg a pisztoly
 mint állítja, fi
 az áldozat apj
 gatiák ki. Arr
 szonnyal való
 nezték. Fia tö
 szony elveri m
 mérget is kever
 szul lett. Váln
 zett volna, de s
 telte. Elmondja
 sége meghalt,
 gyilkolták. Ö
 a gyilkosságot.
 levőzt kart ta
 ó fia. A tárgya

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.

Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**

Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza. Csak jó választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint délnyugati, nyugati szél, nyugaton és északon eső várható. Az éjszaka enyhe, a napali hőmérséklet emelkedik.

Zürichi zárlat. Párizs 20.38, London 15.01, Newyork 309 egyenyed, Brüsszel 52.35, Milánó 25.65, Madrid 42.22 fél, Amszterdam 208.30, Berlin 124.65, Bécs — schilling 58.10, Prága 12.91 fél,

London utcát nevez el Bourne biborosról. Londonból jelentik: Az angol főváros tanácsa elhatározta, hogy a nemrég elhunyt Bourne biborosról utcát fog elnevezni. Érdekes e hír során felemlíteni, hogy Londonnak már van jónéhány utcája, amely katolikus egyházfejedelmek nevét viseli, mint például Wisemann, Manning, Vauxlan biborosok neveit.

Pályázat a két király szoborra. Jelentették, hogy az I. Carol és Ferdinánd királyok emlékének megörökítésére alakult miniszterközi bizottság pályázatot hirdet az ország elhunyt két királyának lovasszobraira. Károly király szobrát a Calea Victoriein, a királyi palota kertje elé, a Fundatia Carol épületével szemben; Ferdinánd királyét pedig a Calea Victoriei végén, a Piața Victoriein állítják fel s mindkét szoborra már kiírták a pályázatot. A szobrokra 1:10 nagyságu modellekkel pályázhatik minden, az országban élő művész vagy építész, együtt vagy társulva. A szobrok lovas főalakjait külön is meg kell mintázni a természetes nagyság felében (egy méter nyolcvan: 2=0.90). A pályázati munkálatokhoz helyszínrajzot is kell csatolni (1:100) a szobrok elhelyezésének tervéről. A pályamunkák beküldésének határideje 1935 június 15. Minden munkához jellegű levelet kell csatolni, a jellegű pályamunkát is fel kell tüntetni, így fogják azokat kiállítani a „Dalles“-teremben. Pályadíjak: I. díj a kivitelezés, két-két II. díj 100.000 lei, III. díj 75.000 külön-külön mindkét szoborra; ezenkívül öt 15.000 leies díj kitüntetésre érdemesnek talált munkálatoknak.

Ne feledkezzünk meg a **gyümölcskert** mellett a **házikertről** se

Futórozását, magastörzsű- és bokor-roszát, mindenféle dísz-és virágzó bokrokat, évelőket stb. elismerten a legjobb minőségben szállít:

Ambrosi, Fischer & Co.

Ajud.

A férjgyilkos hentesné bűnperének második napja. Budapestről jelentik: Az alagi férjgyilkos Bognárné bűnperének kedd délutáni tárgyalásán Pécsiné, akit bűnrészességgel vádol az ügyészség, tagadta, hogy ő adta volna a pisztolyt Bognárnénak s hogy egyáltalában előre tudott volna a gyilkosságról. Szerdán délelőtt Bognárné megmutatta az elnöknek, hogyan töltötte meg a pisztolyt és hogyan sütötte el. Erre — mint állítja, fia és Pécsiné oktatták ki. Ezután az áldozat apját, a 73 éves Bognár Istvánt hallgatják ki. Arról vall, hogy fiának a gyilkos asszonnyal való házasságát már annakidején ellemezték. Fia többször hangoztatta, hogy az asszony elveri minden pénzét. Egyzben az asszony mérget is kevert a férje kávéjába, amitől az rosszul lett. Válni is akartak, a fia ebbe bele is egyezett volna, de az asszony az egész vagyonát követelte. Elmondja még az öreg Bognár, hogy felesége meghalt, amikor megtudta, hogy fiát meggyilkolták. Ő — tanu — különben megálmodta a gyilkosságot. S amikor értesült róla hogy egy levágott kárt találtak, mingyárt tudta, hogy ez az ő fia. A tárgyalás folyik.

Nagyarányu vasuti kedvezmény a CFR minden vonalán. Bucurestiből jelentik: A husvéti ünnepek alkalmával a CFR nagyarányu kedvezménnyel teszi lehetővé az utazást. A vasuti vezérigazgatóság ma rendeletet adott ki, amelyben április 26. déli 12 órától május 5. éjféli 12 óráig 50 százalékos kedvezményt ad minden vonalra és minden kocsiosztályra. A kedvezményt úgy adják meg, hogy az oda és visszautazásnál csupán feljegyet kell váltani.

Ludendorff „Németország legnagyobb hadvezére” címet kapott. Berlinből jelentik: Ludendorff tábornok 70-ik születésnapját Hitler rendeletből megünnepezték az egész birodalomban. Hiteler „Németország legnagyobb hadvezére” címmel tüntette ki a tábornokot, akinek Blomberg tábornok hadügyminiszter és Fritsch tábornok személyesen tolmácsolták a hadsereg jókívánásait. A Ludendorff tutingi villája előtt diszszázad tisztelgett. Hitler valószínűleg a tábornagi címet adományozza Ludendorffnak.

Felmentették a hamistanuzás vádjától dr. Gaál Alajos orvost. Gheorgheni. Saját tud. Sulyos és szokatlan büncselekménnyel: hamistanuzás vádjával állott a bíróság előtt dr. Gaál Alajos idevaló orvos, a gyergyói járás magyar tagozatának népszerű elnöke. A feljelentést dr. Sándor Balázs ügyvéd tette, néhai özvegy Biró Andrásné ügyfele nevében. A tárgyaláson Lascu főügyész arra való hivatkozással, hogy dr. Sándor Balásznak több ilyen bosszúállásból keletkezett hamistanuzási ügye van a bíróság előtt, nem vette át a vádat. Dr. Sándor erre arra hivatkozott, hogy Benedek Matild, az elhalt özvegy örököse is kívánja az eljárás lefolytatását. Ekkor váratlan fordulat történt. Benedek Matild, aki szintén jelen volt a tárgyaláson, kijelentette, hogy őt dr. Sándor sulyosan megkárosította anyagilag és egyáltalán nem kívánja az eljárás folytatását. A törvényszék Lascu főügyész felmentő javaslatát elfogadta és dr. Gaált felmentette.

A timișoara református lelkészválasztás helyzete. Timișoara. Saját tud. A református presbitérium szavazattöbbséggel kimondotta, hogy Elekes Gyula lipovai lelkész, volt helybeli segédlelkész hívja meg Szabolcska László dr. helyébe a református parókia élére. A presbitérium határozatát a néhány hét múlva tartandó választói közgyűlés elé terjesztik, ahol a végleges döntést meghozzák. Elekes Gyula, aki Aiud környékéről származott, vagy egy évvel ezelőtt távozott Lipovára, miután a hánsági metropoliban kilenc éven át mint segédlelkész működött s így Szabolcska Mihálynak is közvetlen munkatársa volt. Iteni működése idején közbecsülést vívott ki magának.

A Duce sok gyermeket követel a családtól, barbár keménységet a férfiaktól. Párizsból jelentik: Titayana, az ismert francia újságíró nő kihallgatást kapott Rómában Mussolinótól és a Paris Soir-ban számol be a Duceval folytatott beszélgetéséről. Mussolini a következőket mondta:

— Elismerem a nők jogait, de szerintem a nőknek, nem kell a politikába, filozófiába és építőművészetbe belekeveredni. A csökkenő születési arányszám a világválság következménye. Minden családnak sok gyermeke legyen, nekem magamnak is öt van. Nincs tulprodukción, hanem a fogyasztás csökken, már pedig a gyermek új fogyasztót jelent: élelmiszerben, könyvben, játékban, ruhában. Minden ország gazdasági élete a népesség számától függ, de tévedés az a felfogás, hogy népes ország szegény ország. Fiatal koromban elnéptelenedett, szegény vidéken éltem; ma ez a vidék erősen benépesült és ennek folytán ott az élet megkönnyebbült. A nemzeteknek bőséges gyermekáldásra van szükségük, ha nem akarnak kihalni. Azok lesznek az erős népek, a jövő hódítói, amelyek sok gyermeket nevelnek. Születésük ellenőrzése? Ezt a szót éppen úgy gyűlölöm, mint egy másik szót: kényelem. A kényelmesség elnötesedéshez és gyengeséghez vezet. Minden férfi őrizze meg magában a barbárság maradványait, keménynek kell lenni, a kényelmes élet dekadenciához vezet. Az a nép, amely első sorban a komfortra gondol, nem erős nép. Keménynek kell lenni önmagunkkal szemben, hogy jogunk legyen mással szemben is keménynek lenni.

Feljegyzések

Ha 1925 októberében a Lago Maggiore hullámainak szelid csobogása mellett a locarnoi törvényszéki palota esküdtzéki termében el is dőlt Elzász-Lotharingia nemzetközi sorsa, ez még távolról sem jelenti azt, hogy ez a darab föld és a rajta lakó nép sorsa megszűnt probléma lenni. Az maradt a franciák és az elzászi németek számára egyaránt.

Az Elzász c. strassburgi lap politikai téren nem képvisel intranszignens álláspontot. Ellenkezőleg, inkább narvon is hajlik a kompromisszumokra.

Annál érdekesebb, hogy ebben a lapban is szenvedélyes felhívások látnak napvilágot az anyanyelv védelmében.

„Az egész európai történelemben — írja többek között — a műveltebb népek sorában alig találunk példát arra, hogy népek feladták volna sajátosságaikat s más népek nyelvét s tulajdonságait átvették volna. Az ilyen néptörzsek ellenkezőleg sokszor évszázadokon keresztül szívós ellenállást fejtettek ki, semhogy a maguk egyéniségét, multjukat, nemzeti mivoltukat, nyelvüket feláldozták volna.”

„Különösen a nyelv az, amelyben a népek egyéni életének sajátosságai kifejezést nyernek... Megtagadja az ember az édesanyját, hogy szeretetét mostohának ajándékozza — csupán anyagi előnyök kedvéért? A nyelv azonban az anyaméh az ember szellemi élete számára. Kivándorlók, kik elvesztik anyanyelvüket, rendszerint több nemzedéken keresztül gyökértelen emberek, kiket állandóan az a veszély fenyeget, hogy a teljes kulturátlanság és eldurvulás útjára kerülnek...”

A nőmet házassági kölcsönök és a családalapítás. Berlinből jelentik: A múlt év végéig a német birodalomban 366.178 házassági kölcsönt fizettek ki. Eddig az időpontig a házassági kölcsön segítségével megalapított családokban 143.571 gyermek született. Az élve született gyermekek száma 1934-ben 213.000-rel haladta meg az előző évben született gyermekek számát. Az újszülöttek közül kerekén 130.000 — vagyis 61 százalék — született kölcsön segítségével megkötött házasságban.

Halálozás. K. Papp Géza és neje Felényi Adél kisleánya Adél Mária hétnapos korában Dejen meghalt. A szülők iránt általános a részvétel.

Öngyilkos lett egy ref. lelkész fia. Clujról jelentik: A másfélévvel ezelőtt elhunyt Benedek Árpád hídlevéi református lelkész Árpád nevű, 30 éves fia két nappal ezelőtt a Szamos folyóba ölte magát és holttestét a város határában vetette ki a víz. Az öngyilkos két nővére drámai jelenetek között ismerte fel öccsét. Elmondották, hogy apjuk halála óta nélkülözik a családot. Az öngyilkossá lett fiú 6 gimnáziumot végzett, aztán a fa- és fémipari szakiskolában műasztalos kiképzést nyert, de hosszú idő óta nem volt munkája, ami teljesen felőrölte idegrendszerét. Háromszor kísérelt meg öngyilkosságot a börgyárnál levő u. n. halálsorompónál, de mindig megakadályozták. Két nap előtt azzal ment el hazulról, hogy vidékre megy munkát keresni, azóta most hallották hírt róla, mikor a rendőrség a holttestéhez hívta őket. Valószínű, hogy a szentpéteri templomnál vetete magát a vízbe, amely levitte a gátakig s ott a hullát partra vetette. A tragédia megrázta nemcsak a város magyar társadalmát, hanem minden magyar embert. A fiú apja közismert, becsült személy volt, a fia tragédiája pedig a kisebbségi sorsnak szomorú esete.

Szombatista katona a hadbíró előtt. Cluj. Saját tud. A hadbíró elé került Danciu Pintea, a 21-es gyalogezred katonája, aki 1930 októberében szombatista hitére hivatkozva, megtagadta az eskütételt. A mai tárgyaláson a vádlott elmondta, hogy abban az időben meggyőződéses szombatista volt és képtelennek érezte magát arra, hogy fegyvert fogjon a kezébe, mert azt nem engedte a vallása. Később azonban meggyőződött arról, hogy vallása nem tökéletes és így most már megváltozott lélekkel kész esküt is arra tenni, hogy fegyverrel bármikor megvédi a hazát. A hadbírósság hosszas tárgyalás után felmentette a vallását megtagadó katonát.

HEDRICH RICHARDNÉ

Oradea, Strada I. C. Bratianu 1. (Popper Sport mellett)

fűző- és fehérnemű szalon

Mindenféle fűzőket, melltartókat, luxus női fehérneműt, pi-jamát és sportnadrágszoknyákat készítek hozott anyagból is. Javításokat, tisztításokat is vállalok.

Már csak 4 napig lehet jelentkeznie

az „Erdélyi Lapok” olaszországi és római társasutazására.

Siessen még ma, mert 4 nap múlva már lekészt.
Utazás tartama 8 nap.

**Utirány: Oradea-Budapest-Murakeresztur-
Trieszt-Velence-Firenze-Róma.**

Részvételdíj csak 4650 lei.

Indulás Oradeáról április 23-án délelőtt fél 11 órakor.

Ebben bennfoglaltatik az összes vízumok, teljes vasuti jegy Oradeától—Oradeáig, 5 napos római tartózkodás teljes ellátással, belépőjegyek Róma látványosságaihoz, autókárok stb. **Külön nápolyi kirándulás teljes ellátással 1250 lei.**

Jelentkezési hely az Erdélyi Lapok kiadóhivatalának utazási osztálya, ahol bővebb felvilágosítások is kaphatók.

A meggyilkolt Surányi esperes rokonai visszakövetelik a vagyont a gyilkosoktól. Sätmarról jelentik: Jelentették, hogy Dara községben Surányi Károly nyugalmazott római katolikus esperes-plébános kegyetlenül meggyilkolta házvezetőnője és ennek férje Halászi László, akiket a szegénységből a jóléthez emelt, vagyonos emberré tett s akik embertelenül nem akarták bevárni, míg a magával tehetetlen, szélütött plébánost a Mindenható magához rendeli. Az emberi hálátlanságnak oly rut példája ez, hogy a község népe nem akarta elhinni és agyon akarta verni a két embertelen embert, amikor a csendőrök rájuk sütötték a szörnyű bünt és vasraverse elszállították. Nagy vagyont költött rájuk az esperes, illetve mindenét kicsikarták a szegény öreg plébánosnak, aki a jó szót is megfizette, csak azért, hogy régi hívei között fejezhesse be napjait és a darai temetőben pihenjen elhunyt hívei között. Egy plébánostól, akinek lelki gyermekei voltak az élők és halottak mind, csaknem ötven éven át, teljesen megérthető ragaszkodás tempomához, híveikhez, akik születésük percétől halálukig az ő kezei között nőttek fel. A szomorú halál után azonban utódja Gabriel János darai plébános táviratilag értesítést küldött Surányi esperes rokonainak Karcagra, akik megjelentek most Sätmaron és igényt támasztanak az esperes hagyatékára, de egyben visszakövetelik azt a vagyont is, amit a gyilkos Halászi házaspárnak adott, mert lehetetlen az, hogy azok élvezzék tovább utódaikban is, akik meggyilkolták. Rut hálátlanság címén Zaciú Felician ügyvéd után megindították a visszakövetelést mert és már is megkérték a zárlatokat Halásziék minden vagyonára. Az elhunyt Surányi (magyarosított név) apja Svedlena Antal építész volt Sätmaron. Két gyermeke született Sätmaron: Károly, a most meggyilkolt esperes és ennek bátyja József, aki tanítóképzőt végzett, majd a vasut szolgálatába állott és jelenleg Karcagon él, mint nyugalmazott állomásfőnök a nejevel szül. Tandor Máriával együtt. A két testvér között a legjobb volt a viszony, állandóan leveleztek, meg is látogatták Darán az esperest, hívták magukhoz Karcagra, de az esperes kijelentette, hogy hívei között akar nyugodni. De a Halászi házaspár annyira befolyása alatt tartotta az öregségi gyengeségben is szenvedő öreg urat, hogy ha a testvére leánya pénzt kért, azt irta, nem adhat, mert Halászinak bírságot kell fizetnie, neki kell. A táviratra a temetésre nem jöttek el, hanem az orvos válaszolt, hogy az egész család influenzában fekszik, csak most érkezett meg Svadlena József feleségével szülővárosába, hogy törvényes uton visszakövetelje Halásziéktól, rut hálátlanság címén a vagyont, amelyre zárlatot kért. S mivel Halásziék minden vagyona az esperes ajándékozásából származott, amit a törvény kétségtelenül a törvényes örökösöknek fog visszaadni, a gyilkosok büntetésük kitöltése után visszajutnak abba a koldussorba, amiből az esperes jó lelke kiemelte őket.

Milyen hatással van a postagalambra az elektromos hullám? Párizsból jelentik: Nantes városában érdekes kísérlettel bizonyították be, hogy a postagalambok tájékozódó képességét és általában a levegőben tanúsított magatartását az elektromos hullámok lényegesen befolyásolják. A nantesi rádióállomáson 200 katonai postagalambot bocsátottak fel és ezzel egyidőben az állomás 200 amperes hullámokat bocsátott ki. A galambok felszálltak ugyan, de nem távoztak el a rádióállomás közeléből, amíg a hullámok kibocsátása tartott. A kibocsátás megszűntekor a galambok azonnal utrakeltek.

Adomány. „Szenvedő embertársaim részére” N. N. 100 leit küldött. Az összeget Novák Péter négy gyermekével nyomorgó és csonttuberkulózisban szenvedő cipésznek adtuk át.

A községi hidmérleg-kezelőket is vizsgára hívták. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az itteni Magyar Párt népirodájához érkezett írásbeli jelentés szerint, a gergelyi járás több községe, így Lazarea nagyközség is, rendelkezést kapott, hogy meghatározott időpontban állítsa a községi hidmérleg-kezelőket is nyelvvizsgára és a vizsga sikertelensége esetén állítsa őket fegyelmi elé. A rendelkezés indoklása az, hogy a hidmérleg-kezelőknek úgy a román, mint a magyar közönségnek egyformán rendelkezésére kell állaniok és ezért kötelességüknek csak a román nyelv kellő ismerete mellett tudnak eleget tenni.

Mit nem lehet letiltani a vasútsók fizetéséből? Tudósítónk jelenti: A CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, mely szerint egyetlen alkalmazott fizetéséből (salarul net) sem lehet 60 százaléknál többet levonni. Ebben is tíz százalék a CFR tartozások (fa, kölcsön, stb.) részére van fenntartva. Így most már végleges tisztázást nyert, hogy 40 százalék a CFR alkalmazottak foglaltságától mentes járuléka. A lakbérilletményt egyáltalán nem lehet lefoglalni.

Amerika új ágyusztárja huszezer yord távolságra visz. Londonból jelentik: Mint a News Chronicle Newyorkból jelenti, a washingtoni fegyvergyárban 8100 munkás éjjel-nappal megfeszített erővel dolgozik. Eddig kétszázötven egészben új rendszerű titkos ágyu- és fegyvertípust készítettek el; közöttük a legfélelmetesebb egy öthüvelykes ágyu, amelynek hossza tizenöt láb és huszezer yord távolságra visz. Ezt az ágyut az amerikai torpedórombolókra szerelik fel. Ez lesz kétségkívül a jövő tengeri háborúnak legmegdöbbentőbb meglepetése.

Olasz csapatok vidám felvonulása Afrikában.

Az afrikai olasz csapatok főparancsnoka, Graziani tábornok csapatösszevonást eszközölt az olasz-abesszin határon. Képünkön az 1914-es évfolyambeli ifjak lelkesült bevonulása látható

* Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. Hires nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus életkorban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy szerfelett kedvező hatása csökkenne.

A névtelen feljelentőből — vádlott lett. Timisoara. Saját tud. Megírtuk, hogy a prefektúrához névtelen feljelentés érkezett Gúth József johannisfeldi jegyző ellen, hogy meghamisította az állampolgári névjegyzéket. A tárgyalás során Schröder Miklós segédjegyző azt vallotta, hogy a hamisításokat a jegyző parancsára ő követte el. Vallomása közben felmerült az a gyanu, hogy a névtelen feljelentés a segédjegyző műve volt. Szerdán délelőtt a törvényszék Gúth Józsefet jogerősen felmentette a vád alól. A segédjegyzőt pedig közhivatali minőségben elkövetett közokirathamisítás miatt egy és fél évi börtönrre ítélték. Elrendelte továbbá a törvényszék, hogy azt a négy család, amely hamis uton került az állampolgárok névjegyzékébe — töröljék onnan.

Kilencvennyolcezer leles pénzeslevél tünt el a timisoarai főpostán. Timisoara. Saját tud. A főpostán váratlan ellenőrzés közben az úgynevezett leadási osztályon kilencvennyolcezer leles hiányt fedeztek fel. Azon az osztályon a vonattal érkezett értékküldeményeket adják le továbbítás, illetve kézbesítés végett. Megállapították, hogy tulajdonképpen egy pénzeslevél tünt el, kilencvennyolcezer lelesre. A pénzeslevél Tincáról érkezett Timisoarára. Egyelőre abban az irányban folyik a vizsgálat, vajjon nincsen-e valamilyen tévedésről szó, ilyen azonban úgylátszik ki van zárva. A pénzeslevéllel együtt a kisercő szállítólevél is eltűnt. A hiányt egy Tomescu nevű fiatal tisztviselőnél találták. Meg kell jegyezni, hogy azelőtt ilyen szolgálatot csak főtisztviselők teljesítettek. Miután a nyomozás, illetve a vizsgálat még tart, információt még nem adnak hivatalosan az ügyről.

A leggazdagabb hindu maharadzsza Budapestre utazik. Budapestről jelentik: Fejedelmi vendéget várnak a magyar fővárosba: rövidesen megérkezik néhány napig tartó vendégeskedésre Dhirája hindu fejedelem, Patiala maharadzsája. Dhirája maharadzsza India leggazdagabb ura, vezető szerepet visz a hindu birodalom életében, elnöke az indiai fejedelmek kollégiumának. A maharadzsza néhány héttel ezelőtt kelt utra Európá felé, most Rómában tartózkodik, ahova hatalmas kísérettel jött, hindu testőrök és angol detektívek vannak vele a szokásos udvartartási kísérel tagjain kívül. A testőrök személyi biztonságának megvédésére jöttek vele, az angol detektíveket pedig kincsörzésre hozta. A dugszadag maharadzsza ugyanis London felé tart V. György király jubileumi ünnepségére és mesebeli kincseket rejtgetnek a bőröndjei. A többi között egy felbecsülhetetlen értékű, diónagyságu rubintot is ajándékba a jubiláló angol királynak.

Utazás

Biztos, hogy...
...adás lenne au...
...kon, ahol mos...
...nak még a pé...
...erősebb akadál...
...röviden elég...
...mezni, hogy a...
...tam neki az út...
...lentette:

— Arrafelé...
...semmi pénzért

Igy aztán...
...tatás szerint, a...
...meg a Nagy S...
...földet, méltóság...
...tuk és messze...
...város közül.

Tulságosan...
...hogy bármilyen...
...haladtunk, a...
...szekéren, szeké...
...úton, mezőn s...
...lusi utcában m...
...hűllenül elper...
...vagy sarogja lá...
...zörgés, hanem...
...kei is voltak...
...indultunk, dél...
...mért csináltun

Harisnyó

De, hogy ké...
...a falut és nem t...
...kettő is van...
...szerre lelassít...
...kel más, viszon...
...oszpolt ismét má...
...elég okos.

Szambe, az...
...jönnek az egyik...
...de jó szívvel m...
...sapkát.

— Dícsértess...
...kicsit énekelve...
...kigömbölyödik...
...bátran magyaráz...
...— E' nem i...
...cserepes házra...
...— Kultúr ha

Szeplők,

pattanás

BENZ

PUDER

garan

tűnő

haszn

Kaph

utáv

FA

KÁRP

Utalan utakon a Székelyföld mélyén...

Gyermekek, emberek, akik pár szóval bemutatkoznak

Biztos, hogy sokkal kényelmesebb megoldás lenne autón végigrobogni ezeken a falvakon, ahol most járok, de ennek az elgondolásnak még a pénzügyi nehézségeknél is sokkal erősebb akadálya a hihetetlenül rossz út, amit röviden elég lesz talán csak annyiban jellemezni, hogy a fuvarosom, mikor elmagyaráztam neki az útirányt, egész határozottan kijelentette:

— Arrafelé pedig féderes alkalmatossággal semmi pénzért se megyek.

Igy aztán a Miskát, amelyik hiteles kimutatás szerint, a ghalintai tábori lakóházban látta meg a Nagy Sándor és Nemere alatti székelyföldet, méltóságán aluli rozszant szekér elé fogtuk és messze hangzó zörgéssel poroztunk ki a város közül.

Tulságosan merész fantázia kellene ahhoz, hogy bármilyen gyorsaságról írjak. Mentünk, haladgattunk, úgy, ahogy lehetett. Mentünk szekéren, szekér mellett, dombnak fel, lejtőn le, úton, mezőn s patakmederben és zeg-zugos falusi utcában nem egyszer keresgéltek hol a hűtlennél elperdült kerekét, hol a kerékszeget vagy sarogja láncot, melyek sajnos nemcsak a zörgés, hanem az összetartás igen fontos kellékei is voltak. Mentünk, mendegéltünk, reggel indultunk, délbe megálltunk, tizenhat kilométert csináltunk és most kezdődhetik a riport.

Harisnyás székely-legénykék között

De, hogy kezdjem? Meg kellene neveznem a falut és nem tudom melyik nevét írjam, mert kettő is van. Az órházon, amelyik előtt egyszerre lelassít a vonat, két táblán fehér betűkkel más, viszont a község szélén a határjelző oszlop ismét más nevet jelez s én nem vagyok elég okos.

Szembe, az utcán tarisnyás gyermekek jönnek az egyik elhalad mellett és esetlenül, de jó szívvel megemeli a kopott báránnyőr sapkát.

— Dícsértessék a Jézus Krisztus, mondja, kicsit énekelve, kicsit bizalmatlanul, de hamar kibömbölyödik az arca, ahogy hozzászólok és bátran magyarázni kezd.

— E' nem iskola, mutat a hosszú, piros cserepes házra.

— Kultúr ház, a tanyító úrék építették s

ebbe vót minap a misszió, amelyikre édes-apámék es jártak. Met mindenki ott vót a nagyok közül.

— S az iskolátok?

— Ott a hátamegett, az a szép, tornácos. Tám a tanyító úrékhoz menyen? No, akkor bémézhet, azt mondják ilyen szép iskola városos se igen van, felekezetihe.

Amíg beszélgetünk, körös-körül meglep az apróság. Fiúk, leányok. Szépek, pirosarcuk s fekete szemük. Hátrateszik a kezüket, hallgatnak, néznek és csak akkor rebbennek össze, mikor egy nagyobbacska fiúcska befurakodik közéjük és előmbé áll.

Egy darabig néz, én is a szemébe nézek. Oda kap a sakájához, megböki az úja hegyével.

— Bune ziu...

— Adjon Isten jónapot, fogadom a kicsi harisnyás székely legényke köszönését és mosolygva belenezek a bámuló két szemébe.

Lesüti a fejét és hátrább lép, aztán csak úgy, könyökkel oldalba löki a mellette levőt és hallom, ahogy a mások tikácsolása, szimogása közben azt mondja:

— Te, Jóska, e magyar?

— A'hát.

Csend lesz. Szeretnék tovább menni, de valósággal körül kerítettek ezek az apró emberkék és úgy érzem, hogy valami magyarázatot várnak tőlem. Az arcukról sandít a kérdés: Mi vagy, hová méssz, mit keresel?

Szinte kínos ez a kutató csend és hogy szabaduljak tőle, most én teszek fel kérdést.

— Haza mentek?

— Oda, most volt vége az iskolának, de ebbe a hejbe visszajövünk, ha ettünk. Nekünk közel van az iskolánk, ahol mondtam. Az övé az állomi fennebecske, magyarázza Jóska, akit az előbb a másik miattam oldalba lökött.

Találkozás az apákkal

Értelmes állat ez a mi Miskánk. Szó és gyeplőhúzás nélkül tudja a közlekedés törvényeit és szabályszerűen az út jobboldalán vonsozolja a gödörből-gödörbe zökkenő szekeret. De most kíváncsi vagyok, mi lesz?

A hosszú, fenyőfa tönköket cipelő erdői szekerek egész sora jön szembe velünk. Az útnak ez az oldala bármilyen rossz is, de még mindig jobb, mint a túlsó, ahová kihányták a sáncok sarát.

Menyünk, dőcögünk, már csak pár méter választ el a tajtéktól gözölgő testű kicsi lovaktól s látom, hogy a gazda zavarba jött. Tudja, hogy tilos oldalon hajt, viszont nem tudja, hogy ki ül a vele szembe jövő szekéren s sejtelmesen megvillan agyában a gondolat, hogy ebből még büntetés is lehet.

A durva szíjostor magasra lendül a kezében s elkéseredetten végig vág egyszerre mind a két lovon.

A Miska felveti fejét az ostorcsattanásra, az ügetést hirtelen lépésre fogja és lassan átdőcögötte a szekeret a másik oldalra.

A felbőszült szőrű, agyonterhelt két kicsi lö szakadáig csipeszkedik a nagy, gömbölyű kövekbe. Nyikorognak, recsegnak a hosszú, erdői szekerek, mellettük folton-foltruhás, barázdas arcú, fáradt és koravén emberek képegetnek. Szomorú szemük jóságosan végig simogatja a Miskát, mintha köszönnék neki a figyelmességét. Komoran belebámulnak a mi arcunkba is és valahogy egyszerre emelkedik nekünk is a kezünk a sapka felé.

— Adjon Isten...

— Adjon Isten...

A két szövből kicsordul minden, minden. Már ismerjük egymást.

FÜLDI ISTVÁN.

SPORT

Összeállították a három magyar válogatott labdarugócsapatot

Az osztrákok csapatösszeállítását még sejteni sem lehet

Budapestről jelentik: Hosszas viták után végre összeállították a három fronton küzdő magyar válogatott csapatokat:

—Zürichben a Svájc elleni Európa Kupa mérkőzésre a következő csapat áll ki:

Hori (tartalékkapus Pálincás) — Polgár, Sternberg — Palotás, Sárosi, Szalay (ha Szalay sérülése nem javul, úgy Lázár játsszik helyette) — Rökk, Vince, Avar, Cseh, Titkos. — Általános tartalék: Bán.

Budapesten a Hungária-uton Dél-Németország ellen a következő „11” lép pályára: Háda (Varga) — Vágó, Biró — Magda, Turay, Lázár (ha Lázár a nagy válogatottban játsszik Dudás helyettesíti) — Kelemen, Müller, Mór, Balog, Kemény. — Általános tartalék: Györy.

Brünnbe a következők utaznak: Barna (Havas II.) — Miklósi, Dudás — Havas, Szücs, Dudás (ha Dudás a délnémetek ellen játsszik, úgy a Nemzeti Szalayja helyettesíti) — Korányi II., Sztancsik, Hárai vagy Nemes, Lyka, Serényi.

A csapatok összeállítása szerencsésnek mondható és a magyarok remélik, hogy mindhárom csapat megállja a helyét.

Bécsből jelentik: Meisl Hugó, az osztrák szövetségi kapitány még nem állította össze a csapatát s jelenleg az a helyzet, hogy még találgatni sem lehet. A váltakozó s gyenge formák miatt ugyanis igen nagy eltérés lesz az utóbbi időben szerepelt együtésektől.

Pelle második lett Oslo-ban

Oslóból jelentik: Hatalmas ünnepek közepette folyt le a Turvorenning itteni nemzetközi tornaversenye, amelyen a magyar olimpiai tornászvilágbajnok Pelle István is résztvett és remekül szerepelt. Megnyerte a gyűrűt és a korlátot, míg a lovon és a nyújtón a második helyre szorult. Nagyon erősen lepontozták s így az összesített versenyben minimális különbséggel a második helyre szorult. Első lett Pakarinen (finn) 109.4 ponttal, második Pelle 109.1 ponttal. (A műszabadgyakorlat, amelyben Pelle a legerősebb, nem szerepelt a műsoron).

Barátky elhagyja a Crisanát? Barátkyról az egyik bucaresti sportlap azt a szenzációs hírt közölte, hogy otthagyja egyesületét, a Crisanát és a NAC-hoz lép át. A hír annyiban nem felel meg a valóságnak, hogy a zöld-fehérekhez szerződik, de eltávozásáról és bizonyos franciaországi és svájci előnyös ajánlatokról mind többet beszélnek.

JACK MEDICA VILÁGREKORDJA. New-yorkból jelentik: Jack Medica amerikai uszóbajnok a new-yorki atlétikai klub uszodájában az 550 yardos gyorsuszás világrekordját 5 p. 16.3 mp-re javította s így saját világrekordjánál 9.8 mp-el uszott jobb időt.

Egyesült a mediási M. 11 és a Táblaüveggyár sportegyesület. Dícsőanmartin. Saját tud. A mediási M. 11. és a Táblaüveggyár sportegyesületek közös közgyűlést tartottak az üveggyár színháztermében, amelynek egyik legfontosabb pontja volt a két sportklub egyesületének kimondása. A nagyszámban megjelent tagok és érdeklődők a legnagyobb lelkesedéssel mondták ki a két sportklub egyesítését. Az új egyesület valószínűleg Sticla 11. nevet fogja felvenni s a sport minden ágát kultiválni fogja. A futballon kívül tenisz, ping-ponggal, könnyű és nehéz atlétikával, uszással és téli sportokkal is foglalkozni fog. Az egyesült új sportklub elnökének sikerült Schweger Béla mérnök igazgatót megnyerni, aki-nek neve és sportszeretete a legnagyobb garancia arra, hogy az egyesület megfelelő kezekbe került.

Szeplők, májfoltok és pattanások ellen kizárólag Kárpáti-féle

BENZOE-KREM,
PUDER és SZAPPAN

garantált higanymentes és kifűnően bevált készítményeket használjon.

Kapható szaküzletekben vagy utánvétellel küldi

FARMACIA
KÁRPÁTI, ARAD

Egészséges, bő gabonatermés

ARZOPOL

száraz-pácoló szer

használatára nélkül elképzelhetetlen.

Többlettermés!

Egészséges magvak!

Mérsékelt ár!

Gyártja: Moskovits ipartelepek rt. Oradea

Kapható

Andróny Károly és Flai rt., Oradea.

KÖZGAZDASÁG

Gyümölcsfajták megválasztása

Irtá: Deutsch Dezső (faiskola-tulajdonos (Lipova))

IV.

10. *A szállítást jól bírják:* Lángospiros bíboros, Blenheimi aranyrenet, Téli aranypármén, Bismarck, Kanadai renet, Zuccalmaglio renetje, Masánszky, Szabadkai nagy szeresika, Nemes sóvári, Batul, Boskoopi szép, Baumann renetje, Ponyik, Fehér téli tafota, Muskotály renet, Aderslebeni kálvil, Jonathán, Sikulai, Királyi kurtaszárú, Parker renetje, Biborvörös Cousinot, Török Bálint, Champagnei renet, Nagy rajnai Bohn-alma, Boiken, Nagy kaszeli renet.

11. *Raktáron könnyen fonnadnak:* Kanadai renet, Boskoopi szép, Orleansi renet, Francia kormos renet, Királyi kurtaszárú, Parker renetje.

12. *Naggyümmöcsűek:* Nemes aranyalma (Golden Noble), Lángospiros bíboros, Blenheimi aranyrenet, Landsbergi renet, Peasgood aranyrenetje, Bismarck, Kanadai renet, Boskoopi szép, Harbert renetje, Boiken (van egy kisebb változata is, de a nagyobb jobb, értékesebb).

13. *Puha húsúak:* Berni rózsalma (kiváló csemege), Peasgood aranyrenetje, Orleansi renet (jó csemege), Francia kormosrenet, Harbert renetje.

14. *Jól értékesíthető gazdasági, piacos és kereskedelmi fajták:* (Magas és félmagas törzsként): Nemes aranyalma (piacos), Lebel Jakab (piacos, kereskedelmi), Lángospiros bíboros (gazdasági, piacos), Berni rózsalma (kiváló csemege is), Téli aranypármén (piacos, keresk. és csemege), Landsbergi renet (gazdasági és keresk.), Batul (piacos, kereskedelmi), Cox narancsrenetje (keresk., kiváló csemege), Boskoopi szép (piacos, keresk. kiv. csemege), Baumann

renetje (piacos, keresk.), Harbert renetje (piacos), Fehér téli tafota (gazdasági), Aderslebeni kálvil (piacos, keresk. csemege), Biborvörös Cusinot (piacos), Ontario (keresk.), Nagy rajnai Bohn-alma (gazdasági, keresk.), Piros Eiseralma (gazd. keresk., Londoni pepin (piacos, keresk., csemege), Boiken (gazd. keresk. piacos).

15. *Nagyon korán (fiatalon) válnak termőre:* Téli aranypármén, Danzigi bordás, Bismarck, Zuccalmaglio renetje, Cox narancsrenetje, Baumann renetje, Ananász renet, Jonathán, Hammerstein miniszter, Champagnei renet, Berlesch báró aranyrenetje.

Nagyobb gyümölcsösök telepítése előtt tisztában kell lenni a beültetendő fajták növekedési természetével (e szerint ültethető közelebb vagy távolabb); ismerni kell a fajta ama tulajdonságát, vajjon jó hímporozó-e vagy sem (sohasem szabad nélkülözni néhány jó hímporozót, más fajtát is jól megtermékenyít). T. i. vannak egyébként kiváló minőségű almák és körtek, amelyek önmaguk vagy más fajta hímporozótól meg nem termékenyülnek, ezért kell az egyes fasorok között a fajtának megfelelő jó hímporozót ültetni, természetesen olyant, mely a főmegfajtaival egyidőben virít. Kerülni kell az olyan fajták ültetését, amelyek az ottani vidéken erősen elharapóztolt betegségekre, élősködő pusztításra nagyon hajlamosak. Előnyös ha ismerjük fajtáink ama tulajdonságát, hogy miként teremnek, rendszeresen, kihagyóan, keveset vagy bőségesen. Ezekre vonatkozóan más alkalommal közlöm a csoportok felsorolását. (Vége.)

A bécsi tavaszi vásár beszámolója

Bécsből jelentik: A március 10-től 17-ig tartott idei Bécsi Tavaszi Vásár a legteljesebb siker jegyében zajlott le, mert a végleges megállapítás szerint a kiállítók száma 8%-kal, a látogatóké pedig éppen 24%-kal volt magasabb a tavalyinál. A Vásáron a következő államok képviseltették magukat: Németország, Csehszlovákia, Olaszország, Lengyelország, Jugoszlávia, Portugália, az Egyesült-Államok, Franciaország és Magyarország. Franciaország ezenkívül gyarmataival külön is résztvett a kiállításban, amennyiben olyan nyersanyagokkal szerepeltek, amelyek az osztrák iparban nélkülözhetetlenek. Portugália pedig a vásár keretében igyekezett külön propagandát csinálni a szardíniának.

A kiállításban résztvevő kiállító cégek száma 2013 volt a multévi őszi vásár 1759 és a multévi tavaszi vásár 1961 résztvevőjével szemben, akik közül 163 (106, illetve 105) külföldi résztvevő volt. A határállomások jelentései szerint a látogatók legnagyobb része az utódállamokból került ki. A látogatók számának százalékos emelkedése a következő volt: Románia 5.7, Csehszlovákia 12.6, Jugoszlávia 5.1, Lengyelország 7.6, Svájc 2.2, Hollandia 6.0, Anglia 6.2, Svédország pedig 100%-os. A német látogatók száma körülbelül ugyanakkora volt, mint az előző vásárokon.

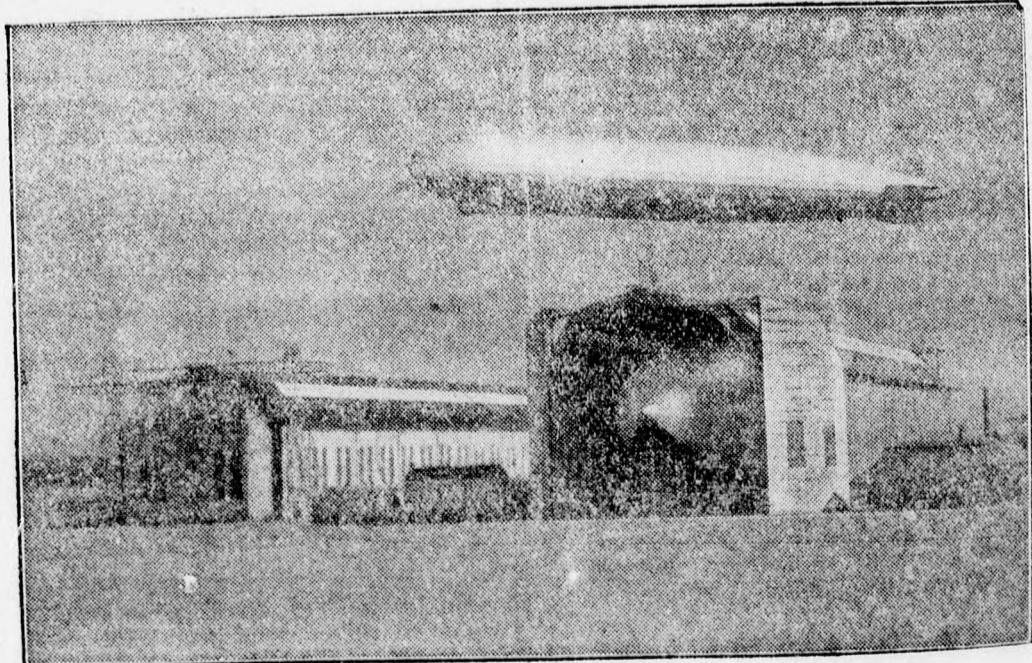
A megkötött üzletekről egyelőre még nincsenek pontos kimutatások, de a becslések szerint ezek száma is lényegesen felülmulta az előző éveket. Igen sok üzletkötés csak feltételes volt azzal a kikötéssel, hogy a megkötött üzlet csak az illetékes állam beviteli engedélyének megadása után válik érvényessé. Csak igen kevés volt az olyan üzletkötések száma, amelyeknél már előzetesen megvolt a beviteli engedély és így végleges üzletkötés jöhetett létre.

Piaci és terményárak:

Oradeai Árutőzsde: búza 420, árpa 310, rozs 340, zab 310, tengeri 245, korpá 230, tókmag 500, napraforgómag 530 lei.

Oradeai magánforgalom: búza 410, árpa 270, rozs 350, zab 310, tengeri 250, korpá 250, nullás liszt 630, tókmag 430, napraforgómag 350, lóheremag (kg.) 40, lucernamag (kg.) 45 lei.

Timişarai piac: búza 375-385, tengeri 205-210, zab 275, tavaszi árpa 330, takarmányárpa 290, korpá 225, takarmányliszt 245, kismalmi liszt (30-70-es) 600, nagymalmi liszt 650, muharmag 390, tókmag 500, lucernamag (kg.) 42, lóheremag (kg.) 30 lei.

A régi és az új Zeppelin.

Ez az érdekes kép a „Graf Zeppelin”-t első ízű kirepülése pillanatában örökíti meg. A Zeppelin a friedrichshafeni csarnok felett száll, amelyben az új, lényegesen nagyobb Zeppelin, az „L Z 129” készül. A „Graf Zeppelin” ezuttal 91-ik amerikai útját tette meg.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea Str. Carol II. No. 5

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

Nagy böjtivásár Aszódinál (Sas-palota)

Negyed kilo bánati trapista sajt 11 lei. 1/4 kg. ementháli 13 lei, 6 drb ementháli 1 dobozba 15 lei, 2 drb 5 lei. Lica lipói túró 10 deka 6 lei. Erdélyi székely túró 10 deka 4 lei. Görög parmazán macaronira 10 deka 7 lei. Kombínált reszelt parmazán 10 deka 8 lei. Tejes Ostsee 10 lei, gyöngyhal 4 és 7 lei, ruszli darabja 1.50 és 2 lei. Szardíniák, bihari pontok olcsón. Zacusca 16 lei. Troica 20 lei. Nisetrú 16 lei. Hagymás farsangi hal 6 lei. 1 kg. finom étolaj 40 lei. Maslina 10 deka 4, 5, 6 lei. Rengeteg sok böjtös árú

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Őszi (francia) barack cseméték kaphatók dr Kaczián Kálmán gyümölcsösében, Oradea, dr Ciordaş-utca 46.

Eladó magánház háromszobás, fürdő- és előszobás lakással, virágos udvar és gyümölcsös kerttel. Oradea, Str. Moldova 44.

Eladó elsőrangú irárkás fekete rövid zongora és rézüst katlannal. Oradea, Strada Simeon Stefan No. 9.

2 + 1 hálózati rádió, lisztes láda, gyermek-kocsi jutányosan eladó. Str. Averescu 35.

Keresek kertí vasasztalt. Ugyan ott eladó gyönyörű király-pálma parkírozáshoz. Oradea, Strada Strămbă No. 2.

Strand közelében 5 hold gyümölcsös 2 vagy 3 parcellában eladó. Bővebbet: Székely virágüzlet, Oradea, Bulvardul Regele Ferdinand No. 26.

Hűlőféle

Legjobban, legolcsóbban köszörül borotvát, ollót, hajvágógépet ifj. Kelemen köszörülde Oradea, Piaţa Mihai Viteazul.

Lakás

Kétágyas butorozott szoba, vilány és fürdőszoba használatlalt olcsón kiadó. Str. dr Aurél Lazar No. 11. ajtó 5.

Egy udvari szoba, konyha, speiz aprillis 1-re kiadó. Oradea. Str. Eliade Radulescu 13.

Butorozott szoba tiszta, tagas, egy vagy két személy részére kiadó. Oradea, Str. Leagănuului No. 2.

Egyszobás, előszobás lakást, melék helyiségekkel keresek a központban. Ajánlatok „Lakás” jellegre kiadóba kéretnek.

Academia-utca 4. 2 szoba előszobával, butorozva, kiadó.

Főszerkesztő dr Pa...

SZÁ

Binde sokko

A belü

Bucures mában rövid közigazgatás visszautasító jellegű mód utasításokat vita előzte adott jelentés kibocsátása érvelését.

A szásznak vitáján mondott, an alapján ism

Első közlő

Követel csak az vállománul ir hogy ez a s 135. és 165. hogy a tanfási tanácsot, amely oszlatják.

— Ezz Binder, — kérdésnek sára. Az ed hagyták ez ból indulva nak az ügy által szabál jelen java ugyanis ell vényekkel állampolgá és a békes a közigazg

— Nek sebségekn azt mindig biztosan ne arra, hogy és Bucoviá den köziga való érintk (Zaj. közl annakidejé minden ki tozni akar

A szór ségi törvé minduntal

— Az közó javas a román k rendkívül